

Przez edukację do Unii Europejskiej

Poradnik dla ubiegających się o stypendia lub przyjęcie na studia w państwach Unii Europejskiej

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Koszalin 2002

Publikacja wydana przez Regionalne Centrum Informacji Europejskiej Fundacji
Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości w Koszalinie
Copyright © by Regionalne Centrum Informacji Europejskiej Koszalin

ISBN : 83 – 916702 – 5 – 2

Tekst i opracowanie:
Magdalena Skrzypek
Katarzyna Szłapka

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej
Ul. Młyńska 2
75 – 054 Koszalin
tel/fax 094 3471317
e-mail : rcie@rcie.koszalin.pl
www.rcie.koszalin.pl

Publikacja dofinansowana ze środków będących w dyspozycji Urzędu Komitetu
Integracji Europejskiej

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.....	4
II.	Polityka edukacyjna Unii Europejskiej.....	5
III.	Uznawanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w Unii Europejskiej.....	10
IV.	Oferta stypendialna w krajach Unii Europejskiej.....	13
V.	Studia zagraniczne w państwach Unii Europejskiej.....	34
VI.	Wykaz ważniejszych uczelni wyższych w państwach Unii Europejskiej.....	58

I. WSTĘP

Polska jeszcze nie przystąpiła do Unii Europejskiej, ale zainteresowanie problematyką europejską jest w naszym kraju znaczne. Szczególnie widać to na przykładzie młodzieży i środowisk akademickich. Od kilku lat rośnie liczba szkół wyższych, w których można studiować na kierunkach zajmujących się problematyką europejską. Przed młodymi ludźmi otwierają się także możliwości korzystania z programów edukacyjnych oferowanych przez Unię Europejską, jak też udziału w zagranicznej ofercie stypendialnej. W Polsce młodzież garnie się do zgłębiania zasad i reguł jednoczącej się Europy, upatrując w ukończeniu takiego kierunku studiów szansy na znalezienie ciekawej pracy po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Przed absolwentami takich kierunków otwierają się szanse pracy w instytucjach unijnych oraz w strukturach administracji państwowej biorącej udział w procesie zbliżania naszego kraju do członkostwa w Unii Europejskiej. Inne możliwości to m.in. praca w firmach konsultingowych z zakresu prawa europejskiego, centrach informacji europejskiej oraz we wszystkich przedsiębiorstwach, które dostrzegają konieczność w zbliżaniu do standardów unijnych. Polskie firmy i urzędy będą potrzebować coraz więcej specjalistów od prawa europejskiego. Niezbędni okażą się doradcy w zakresie cel i podatków, norm i certyfikatów, unijnych zamówień publicznych czy funduszy strukturalnych, które staną się niebawem elementem naszej rzeczywistości.

Poradnik jest próbą odpowiedzi na często zadawane przez młodych i ambitnych ludzi pytania i poszukiwane informacje: jakie są warunki podjęcia studiów w krajach UE, gdzie i jak ubiegać się o stypendia w zagranicznych uczelniach, jak wygląda kwestia uznawalności wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w Unii Europejskiej. Zachęcamy do lektury i odkrywania nowych dróg rozwoju zawodowego.

Autorzy

II. POLITYKA EDUKACYJNA UNII EUROPEJSKIEJ

Integracja europejska przebiega na wielu płaszczyznach, wśród których poczesne miejsce zajmuje edukacja. Niewątpliwie dzieje się tak, dlatego że Unia zdaje sobie sprawę z tego, że sukces integracji zależy będzie w dużej mierze od powodzenia wychowania nowej generacji Europejczyków w duchu wspólnoty, współpracy i poszanowania odmienności – integracja europejska to przecież mówiąc najkrócej proces łączący społeczeństwa pod wieloma względami bardzo odmienne.

Edukacja europejska służy kilku celom: po pierwsze wzajemnemu poznawaniu się Europejczyków, po drugie wypracowaniu wspólnego kanonu ogólnego wykształcenia europejskiego, dzięki któremu wspólna Europa stanie się faktem kulturowym i świadomościowym. Trzeci cel natury praktycznej to uzgodnienie treści kształcenia, programów i kryteriów oceny wyników po to, aby umożliwić Europejczykom swobodne funkcjonowanie w skali ogólnoeuropejskiej, zmianę miejsca kształcenia i pracy w poszukiwaniu nowych możliwości.

Należy jednak wyraźnie powiedzieć, że pomimo takiego podejścia do kwestii edukacji, Unia nie stworzyła i nigdy nie stworzy jednolitego systemu edukacji, pozostawiając tę sferę do wyłącznej dyspozycji i kompetencji państw członkowskich. To one, a nie „brukselskie” mechanizmy decydują o tym, w jaki sposób kształcone są społeczeństwa poszczególnych krajów. Ingerencja Unii Europejskiej w sprawę edukacji sprowadza się jedynie do wspierania współpracy państw w tej materii. Działania te poparte są normami traktatowymi. Kwestie polityki edukacyjnej regulowane są w art. 126, 127 i 308 Traktatu z Maastricht: *„Wspólnota przyczynia się do podnoszenia poziomu edukacji zachęcając państwa członkowskie do współpracy i, jeśli jest to konieczne, wspierając i uzupełniając ich działalność, jednocześnie całkowicie respektując odpowiedzialność państw członkowskich za treści nauczania, organizację systemów edukacyjnych i ich różnorodność kulturową i językową”*.¹ Zgodnie z postanowieniami w/w artykułów polityka edukacyjna Unii sprowadza się do :

- Upowszechniania wśród młodzieży poczucia integracji europejskiej
- Nauczania języków państw członkowskich
- Popierania wymiany studentów i nauczycieli
- Rozwiązania problemu uznawania dyplomów i okresów studiów

Narzędziem wspomagającym realizację założeń polityki w tym obszarze są programy edukacyjne Unii Europejskiej. Efektem finalnym ich realizacji jest stworzenie „ Europy bez granic i barier”. Do programów tych należą: Socrates, Leonardo da Vinci i Młodzież.

---

¹ Art. 126 ust. 1 Traktat z Maastricht

1. PROGRAM SOCRATES

SOCRATES jest programem współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji. Uczestniczy w nim 29 państw (piętnaście krajów UE, państwa Wolnego Obszaru Gospodarczego: Norwegia, Lichtenstein, Islandia, państwa z Europy Środkowej i Wschodniej stowarzyszone z UE - Bułgaria, Czechy, Estonia, Węgry, Litwa, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowacja i Słowenia oraz Malta i Cypr). Polska i inne stowarzyszone z UE biorą w nim udział od roku szkolnego 1997/98.

Obecnie realizowana jest druga edycja programu SOCRATES II. Poprzednia edycja programu - SOKRATES - była realizowana w latach 1995 - 1999.

Głównym celem programu SOCRATES II jest poprawa jakości edukacji poprzez:

- Rozwój nauczania języków krajów UE
- Rozwój współpracy i wyjazdów studentów i kadry akademickiej w celu pogłębiania wiedzy o kształceniu europejskim
- Nowe metody dydaktyczne oraz badania problemów polityki edukacyjnej

Powyższe cele mają być osiągnięte poprzez:

- Wyjazdy na studia
- Rozwój nowych technologii w dziedzinie informacji i komunikacji
- Naukę języków obcych
- Projekty pilotażowe

Program SOKRATES II składa się z kilku podstawowych komponentów:

COMENIUS (edukacja szkolna)

Jest on realizowany na poziomie przedszkoli, szkół podstawowych i szkół średnich wszystkich typów. Promuje hasło "Europa w szkole". Jest nastawiony na zawieranie porozumień przez szkoły z różnych krajów europejskich w celu opracowywania wspólnych programów nauczania.

ERASMUS (szkolnictwo wyższe)

Polega na zacieśnieniu współpracy między wyższymi uczelniami z państw europejskich. Promuje wymianę studentów i nauczycieli akademickich, stypendia dla studentów, system zaliczania okresu studiów odbytego w innym kraju, wspólne opracowywanie programów nauczania.

GRUNDTVIG (kształcenie dorosłych)

Polega na współpracy europejskiej między instytucjami prowadzącymi kształcenie dorosłych. Popiera rozwój materiałów i usług edukacyjnych, które są wykorzystywane w tym zakresie.

MINERVA (kształcenie otwarte i na odległość)

Celem jest zwiększenie zasobów nowoczesnych metod i materiałów edukacyjnych, a także rozpowszechnianie najlepszych rozwiązań w edukacji oraz zachęcanie do wykorzystania w nauczaniu nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

LINGUA (języki obce)

Ma na celu podnoszenie znajomości języków obcych poprzez ułatwienie dostępu do nauki języków w ramach kształcenia ustawicznego. Wspiera podnoszenie poziomu nauczania i uczenia się języków obcych, a przez to utrzymanie i rozwój różnorodności językowej w całej Unii Europejskiej.

ARION (wizyty studyjne)

W jego ramach prowadzone są akcje umożliwiające uczestnikom rozszerzanie wiedzy na temat systemów edukacyjnych innych krajów europejskich i organizowanie wyjazdów studyjnych dla specjalistów w zakresie szkolnictwa. Ich celem jest poznawanie priorytetów w dziedzinie edukacji w państwach członkowskich UE i krajach Europy Środkowej i Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem podejmowanych tam reform.

EURYDYCE (Europejska Sieć Informacji o Edukacji)

Celem programu jest rozwój wymiany informacji o systemach edukacyjnych, ukazywanie ich różnorodności oraz wyszukiwanie elementów wspólnych.

Gdzie szukać informacji?

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu SOKRATES
ul. Mokotowska 43
00-551 Warszawa
tel. 022 6223447, 6292574
fax.022 6223710
<http://www.socrates.org.pl>
e-mail: socrates@socrates.org.pl

2. PROGRAM LEONARDO DA VINCI II

Głównym celem programu LEONARDO DA VINCI jest poprawa systemów jakości kształcenia i szkolenia zawodowego. Program jest otwarty dla państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Wolnego Obszaru Gospodarczego EFTA - Norwegii, Islandii i Liechtensteinu, państwa Europy Środkowo-Wschodniej (Węgry, Rumunia, Czechy, Cypr, Polska, Słowacja, Estonia, Łotwa, Litwa, Bułgaria i Słowenia) uczestniczą w nim od 1998 roku. Szwajcaria może

uczestniczyć w programie jako silent partner, co oznacza, że nie ma prawa do otrzymywania żadnych unijnych funduszy.

Uczestnikami programu LEONARDO DA VINCI mogą być:

- Wszystkie organizacje zajmujące się szkoleniem zawodowym tj. uniwersytety, instytuty naukowe
- Firmy sektora publicznego i prywatnego
- Partnerzy społeczni i inne organizacje

Oznacza to, że projekty w ramach programu LEONARDO DA VINCI mogą być składane tylko przez instytucje posiadające osobowość prawną.

Program obejmuje następujące działania w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego:

- Przygotowanie do potrzeb rynku pracy
- Poradnictwo i doskonalenie zawodowe
- Szkolenie i praktykę zawodową
- Kształcenie otwarte i na odległość
- Wspieranie współpracy uczelni z przedsiębiorstwami

Idea, która przyświeca programowi LEONARDO DA VINCI, to stworzenie europejskiego standardu w edukacji i kształceniu zawodowym.

W ramach programu realizowane są trzy rodzaje projektów:

- Projekty pilotażowe
- Projekty wymiany i staży
- Badania i analizy

Obecnie realizowana jest druga faza programu - LEONARDO DA VINCI II - przewidziana na lata 2000-2006.

LEONARDO DA VINCI adresowany jest do wszystkich instytucji zaangażowanych w rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego (instytucji szkoleniowych, przedsiębiorstw, placówek naukowo-badawczych, partnerów społecznych oraz administracji państwowej). Można w nim wziąć udział poprzez uczestnictwo w konkursie projektów ogłaszanych co roku przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich na przełomie grudnia i stycznia. Ponadto biura programu w poszczególnych państwach publikują ogłoszenia na temat konkursu w prasie.

Gdzie szukać informacji?

Krajowe Biuro Programu LEONARDO DA VINCI
Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr Fundusz Współpracy
ul. Górnośląska 4a
00-444 Warszawa
tel. 022 6221991, 6253937
fax 022 6252805
<http://www.cofund.org.pl/bkkk/plwin/leoninfo.htm>
e-mail: bkkk@cofund.org.pl

3. PROGRAM MŁODZIEŻ

Program ten jest kontynuacją programu MŁODZIEŻ DLA EUROPY. Zajmuje się pozaszkolną, nieformalną edukacją młodych ludzi. Adresowany jest do młodzieży w wieku 15 - 25 lat oraz osób, które z nią pracują. W ramach programu można się starać o uzyskanie dofinansowania na działalność pozaszkolną, nie związaną z nauczaniem szkolnym czy akademickim. Głównym celem tego programu jest uczenie i promowanie aktywności wśród młodych ludzi, stworzenie im możliwości realizacji własnych ambicji, pragnień, a przez to zachęcenie do aktywniejszego udziału w życiu społecznym Unii Europejskiej oraz własnego kraju. Chodzi o ograniczenie takich zjawisk, jak ksenofobia, rasizm, nietolerancja.

Program MŁODZIEŻ realizowany jest poprzez dofinansowanie konkretnych projektów, działań mających jasno określone cele i ramy czasowe.

Program podzielony został na akcje, z których każda finansuje innego typu projekty, skierowane do różnych grup odbiorców i obejmuje następujące działania (akcje):

- Młodzież dla Europy - wymiana młodzieżowa
- Wolontariat Europejski
- Inicjatywy Młodzieżowe - wspiera przedsiębiorczość i kreatywność młodzieży
- Wspólne Działania - łączy uzupełniające się wzajemnie programy Sokrates i Leonardo
- Działania Wspierające – pomoc w przygotowywaniu i realizacji projektów w ramach programu Młodzież

Gdzie szukać informacji?

Polska Narodowa Agencja Programu MŁODZIEŻ

ul. Mokotowska 43; IV p

00-551 Warszawa,.

tel: 022 6223706, 6286014

fax: 0-22 6223708, 6286017

<http://www.youth.org.pl>

e-mail: youth@youth.org.pl

III. UZNAWANIE WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W UNII EUROPEJSKIEJ

Ujęcie w ramy wspólnotowych przepisów prawnych kwestii wzajemnego uznawania dyplomów i kwalifikacji zawodowych, wymogło na Wspólnotach funkcjonowanie Wspólnego Rynku. Jednym z głównych celów Wspólnoty, popartym odpowiednim przepisem traktatowym jest zniesienie przeszkód w swobodnym przepływie osób i świadczeniu usług pomiędzy państwami członkowskimi. Dla obywateli państw członkowskich oznacza to w szczególności możliwość wykonywania zawodu na własny rachunek lub jako pracownik najemny, w państwie członkowskim innym od tego, w którym zdobyli kwalifikacje.

Zróżnicowanie systemów kształcenia w państwach Unii Europejskiej stało się przeszkodą w realizacji wzajemnego uznawania dyplomów, a co się z tym wiąże w możliwości podjęcia pracy w innym państwie członkowskim. W celu zagwarantowania obywatelom Unii Europejskiej dostępu do miejsc pracy w innym kraju spośród państw „15”, należało ujednoczyć przepisy regulujące wykonywanie zawodów i poświadczające nabycie określonych kwalifikacji. W połowie latach osiemdziesiątych państwa członkowskie Wspólnot zintensyfikowały prace nad stworzeniem wspólnego systemu kwalifikacji zawodowych. Ogólnych systemów uznawania kwalifikacji zawodowych dotyczą dwie dyrektywy:

89/48/EWG: *dotycząca ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych, przyznanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i doskonalenia zawodowego*

92/51/EWG: *w sprawie drugiego ogólnego systemu uznawania kształcenia i szkolenia zawodowego*

Pierwsza z nich ma na celu umożliwienie podjęcia tych wszystkich rodzajów działalności zawodowej, których wykonywanie w państwie przyjmującym uwarunkowane jest ukończeniem uczelni pomaturalnej, pod warunkiem, że obywatele ubiegający się o wykonywanie takiej działalności, posiadają dyplom przygotowujący ich do wykonywania tych rodzajów działalności zawodowych, przyznany na zakończenie studiów trwających przez okres co najmniej trzech lat i wydany w innym państwie członkowskim, niż to, w którym ma być wykonywana działalność. To samo dotyczy ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych. Warunkiem ich uznania jest przynajmniej trzyletni okres nauki. Dyrektywa ta ma zastosowanie w przypadku każdego obywatela państwa członkowskiego, który zamierza wykonywać zawód podlegający regulacjom w państwie przyjmującym, zarówno na własny rachunek, jak i w charakterze osoby zatrudnionej. Państwo przyjmujące nie może odmówić prawa obywatelowi państwa członkowskiego do podjęcia lub wykonywania zawodu na

tych samych warunkach, które są stosowane wobec jego własnych obywateli. Warunkiem jednak jest, aby wnioskodawca posiadał dyplom uprawniający do wykonywania danego zawodu wydany w państwie członkowskim. Państwo przyjmujące nie może także odmówić w przypadku, gdy wnioskodawca wykonywał dany zawód na pełny etat przez okres dwóch lat w ciągu ostatnich dziesięciu lat w innym państwie członkowskim oraz posiada jeden lub kilka dowodów formalnych kwalifikacji. Zgodnie z art. 6 Dyrektywy „właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego uzależniają podjęcie zawodu także od przedłożenia dowodów na to, że wnioskodawcy mają dobrą reputację, że nie zostali postawieni w stan bankructwa, lub nie zawieszono bądź zakazano im wykonywania zawodu z powodu poważnego wykroczenia służbowego lub przestępstwa kryminalnego”.

Państwo przyjmujące może także wymagać od wnioskodawcy ukończenia okresu adaptacyjnego w okresie nie przekraczającym trzech lat lub przystąpienia do testu umiejętności. Może mieć to miejsce w sytuacji, gdy materiał zawarty w programie studiów i praktyk, które wnioskodawca odbył w państwie swojego pochodzenia, znacznie różni się od tego, którego opanowanie jest warunkiem otrzymania dyplomu wymaganego w państwie przyjmującym. Chcąc wykorzystać tę możliwość państwo przyjmujące musi udzielić wnioskodawcy prawa wyboru między okresem adaptacyjnym a testem kwalifikacji. Odstępstwo od tej reguły przewidziane jest w jednym wypadku. Dotyczy ono tych grup zawodów, których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa krajowego i w odniesieniu do których udzielanie porad lub pomocy związanej z prawem krajowym jest zasadniczą i trwałą cechą działalności zawodowej. W takiej sytuacji państwo przyjmujące ma prawo wyboru między okresem adaptacyjnym a testem sprawdzającym umiejętności.

Okresem adaptacyjnym w rozumieniu Dyrektywy jest „wykonywanie zawodu podlegającego regulacjom w przyjmującym państwie członkowskim pod nadzorem wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu. W okresie tym istnieje możliwość odbycia dodatkowego szkolenia. Okres nadzorowanej praktyki jest oceniany. Szczegółowe zasady regulujące kwestie okresu adaptacyjnego i jego oceny, jak i status osoby przyjezdnej objętej nadzorem, określane są przez właściwe władze w przyjmującym państwie członkowskim.”

Test sprawdzający umiejętności w rozumieniu Dyrektywy, jest to „test ograniczony do sprawdzenia poziomu wiedzy zawodowej wnioskodawcy, sporządzony przez właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego. Celem tego testu jest ocena możliwości wykonywania przez wnioskodawcę zawodu podlegającego regulacjom w państwie członkowskim.” Aby umożliwić przeprowadzenie tego testu, właściwe władze państwa przyjmującego sporządzają listę przedmiotów, opierając się na porównaniu studiów i praktyk wymaganych w ich państwie członkowskim ze studiami i praktykami odbytymi przez wnioskodawcę, które nie figurują w dyplomie lub innym dowodzie formalnych kwalifikacji posiadanych przez wnioskodawcę. Jeżeli

wnioskodawca jest wykwalifikowanym pracownikiem w państwie członkowskim, z którego pochodzi, fakt ten musi być uwzględniony w teście umiejętności. Obejmuje on przedmioty wybrane z listy, których znajomość jest niezbędnym warunkiem do wykonywania zawodu na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego. Test może również obejmować znajomość zasad etyki zawodowej dotyczących działalności, o której mowa, w przyjmującym państwie członkowskim.

Wnioskodawcy, którzy spełniają warunki konieczne do podjęcia i wykonywania zawodu na terytorium państwa przyjmującego mają prawo do używania tytułu zawodowego przyjmującego państwa członkowskiego, odpowiadającego temu zawodowi. To samo dotyczy tytułów nadanych zgodnie z prawem dowodu formalnych kwalifikacji. Przyjmujące państwo członkowskie może wymagać, aby przy tytule podano nazwę i adres instytucji lub komisji egzaminacyjnej, która go nadała.

Procedura sprawdzania wniosku o wykonywanie zawodu podlegającego regulacjom powinna być zakończona w możliwie szybkim czasie i zatwierdzona umotywowaną decyzją właściwych władz przyjmującego państwa członkowskiego, nie później niż cztery miesiące od przedstawienia przez osobę zainteresowaną wszystkich dokumentów.

IV. OFERTA STYPENDIALNA W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział opracowany w oparciu o materiały Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej oraz materiały przekazane przez instytucje – fundatorów stypendiów.

Zagranicznego stypendium nie sposób przecenić. To nauka w komfortowych warunkach, kontakt ze światowej sławy autorytetami, dostęp do najnowszych prac naukowych, międzynarodowe przyjaźnie, zanurzenie się w obcą kulturę, a ponad wszystko – trampolina do zawodowej i naukowej kariery.

W niniejszym rozdziale zostały przedstawione ogólne zasady i możliwości ubiegania się o stypendia oferowane przez rządy i instytucje kulturalne i edukacyjne państw Unii Europejskiej oraz rodzime organizacje. Po szczegółowe wytyczne, regulaminy oraz formularze wniosków należy się zgłaszać bezpośrednio do fundatorów, których adresy podajemy w tekście. Informacje i wnioski aplikacyjne są również często dostępne na stronach internetowych n/w instytucji. Polecamy również kontakt z Biurami Współpracy Zagranicznej lub Biurami Informacji i Integracji Międzynarodowej poszczególnych uczelni polskich, które zajmują się sprawami współpracy międzynarodowej na szczeblu uczelnianym, prowadzeniem baz danych oraz obsługą administracyjną i finansową wyjazdów zagranicznych pracowników i studentów.

Zawarte poniżej informacje określają stan na czerwiec 2002. Większość oferowanych stypendiów przyznawanych jest corocznie wg niezmiennych zasad.

BELGIA

Wspólnota Francuska Belgii - Walonia

Program współpracy w dziedzinie kultury, edukacji i nauki między Polską i Wspólnotą Francuską Belgii określony został na Posiedzeniu Stałej Komisji Mieszanej Rzeczpospolita Polska - Wspólnota Francuska Belgii. Obecnie obowiązujący Program Współpracy umożliwia ubiegane się o:

1. Stypendia specjalistyczne dla absolwentów szkół wyższych oraz młodych pracowników naukowych

- okres - 9 miesięcy
- ilość - 2
- język francuski

2. Stypendia badawcze dla magistrantów i absolwentów wyższych uczelni

- okres - minimum 1 miesiąc
- ilość - 29 miesięcy stypendialnych łącznie
- język francuski lub angielski.

3. Misje krótkoterminowe dla pracowników naukowych

- okres - 5-12 dni
- ilość - 30 dni łącznie

- język francuski lub angielski

W każdej z powyższych propozycji wymagane jest posiadanie przez kandydata potwierdzenia przyjęcia przez wybrany ośrodek zagraniczny.

Flandria

1. Stypendia specjalistyczne dla studentów ostatniego roku studiów, młodych pracowników naukowych oraz absolwentów szkół wyższych:

- okres - 10 miesięcy
- ilość - 6
- limit wieku 35 lat
- język niderlandzki, francuski, angielski.

2. Stypendia badawcze, dla absolwentów wyższych uczelni:

- okres minimum 3 mies.
- ilość - 30 miesięcy stypendialnych
- limit wieku - 40 lat
- język niderlandzki, francuski, angielski.

3. Misje krótkoterminowe dla pracowników naukowych

- okres - 7 dni
- ilość – 2 pobyty po 7 dni
- język niderlandzki, francuski lub angielski

W każdej z powyższych propozycji wymagane jest posiadanie przez kandydata potwierdzenia przyjęcia przez wybrany ośrodek zagraniczny.

4. Letni kurs języka i kultury niderlandzkiej w Gent i w Diepenbeek dla niderlandystów.

- okres - 1 miesiąc
- ilość miejsc - 6
- limit wieku - 35 lat

Adres :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Department Onderwijs - AHOWO - Dirk Lapeirre
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan, 15 - Toren A - 7 de verdieping
1210 Brussel

DANIA

Zasady i warunki współpracy określa Program współpracy w zakresie kultury, nauki i edukacji między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Danii na lata 1998-2002”.

1. Wizyty specjalistów

- ilość - 4 osoby
- okres - maksymalnie 10 dni

2. Stypendia dla studentów i młodych pracowników naukowych

- ilość - 50 miesięcy

- okres - 4-8 miesięcy
- limit wieku - 35 lat

3. Stypendia dla starszych pracowników naukowych

- ilość - 50 miesięcy
- okres - 3-6 miesięcy
- bez limitu wieku

4. Letni kurs języka i kultury duńskiej

5. Krótkie wizyty specjalistów w dziedzinie edukacji i nauki

- ilość - 50 dni (w tym co najmniej 10 dni przeznaczone będzie na wizyty w dziedzinie edukacji)

Szczegółowe informacje:

Biuro Uznanalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa

sekretariat: tel.022 8267434; fax: 022 8262823

e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

FINLANDIA

Ustalenia Protokołu posiedzenia Polsko - Fińskiej Komisji Mieszanej do realizacji Umowy o wymianie edukacyjnej, kulturalnej i naukowej, podpisanego w Helsinkach w dniu 25 lutego 2000 roku, dają możliwość ubiegania się o:

1. Stypendia dla studentów studiów podyplomowych i pracowników naukowych

- ilość - na łączny okres 44 miesięcy
- okres - 3-9 miesięcy – staże naukowe
- do 7 dni – krótkie wizyty studyjne
- język angielski, niemiecki
- wymagane zaproszenie lub potwierdzenie przyjęcia przez fiński ośrodek naukowy.

2. Letnie kursy języka i kultury fińskiej

Na rok akademicki 2002/2003 CIMO (Centre for International Mobility) proopnuje następujące limity stypendialne:

1. 43 miesiące na staże i studia podyplomowe (od 3 do 9 miesięcy);
2. 3 wizyty (nie przekraczające 7 dni) dla ekspertów (przedstawicieli znanych w Polsce instytucji kulturalnych) odwiedzających fińskie instytucje kulturalne, np. muzea, organizacje artystyczne, biblioteki.

UWAGA: musi to być instytucja sensu stricte kulturalna, a nie komercyjna;

- wymagane jest zaproszenie;
- stypendium nie jest przeznaczone dla artystów wyjeżdżających na występy ani dla uczestników międzynarodowych sympozjów i kongresów;
- 3. 3 wizyty (nie przekraczające 7 dni) w szkołach wyższych (wymagane zaproszenie lub potwierdzenie przyjęcia).

Staże i studia podyplomowe przeznaczone są dla osób poniżej 35 lat. Kandydat powinien uzyskać zaproszenie lub potwierdzenie przyjęcia od fińskiej uczelni, jak również wybrać jeden z programów przez nią proponowanych i przedstawić plan badawczy.

Szczegółowe informacje:

Centre for International Mobility

<http://www.cimo.fi>

oraz

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa

sekretariat: tel.022 8267434; fax: 022 8262823

e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

FRANCJA

Obecnie obowiązujące ustalenia z XI Posiedzenia Polsko-Francuskiej Komisji Mieszanej Kulturalnej i Naukowo-Technicznej (protokół z dnia 13-15 czerwca 1994 r.) dają możliwość ubiegania się o:

Stypendia Rządu Francuskiego realizowane przez Ambasadę Francji we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Biurem Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej.

1. Stypendia studyjne (9 miesięcy bez możliwości przedłużenia)

Dla absolwentów wyższych uczelni, którzy chcą odbyć studia uzupełniające we Francji (DEA, DESS, DAA, MBA)

2. Stypendia badawcze (maksymalnie 4 miesiące).

Dla studentów, którzy chcą odbyć staż na uczelni w instytucie badawczym lub wyjątkowo w przedsiębiorstwie francuskim.

3. Stypendia co-tutelle (15 miesięcy)

Dla doktorantów; przeprowadzają oni badania w okresie trzech lat, w cyklach 5 miesięcy we Francji i 5 miesięcy w Polsce. Wymagane jest przedstawienie kopii umowy między uczelnią francuską a uczelnią polską, zawierające zobowiązania stron do realizacji doktoratu w trybie co-tutelle. Dyplom (doktorat) jest uznawany przez stronę polską i francuską.

Komplet dokumentacji winien być przedstawiony:

w Biurze Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie - 1 egz. w języku polskim (Kwestionariusz na wyjazd kandydata za granicę) i 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse) oraz w Ambasadzie Francji (ul. Puławska 17 - Service Scientifique) - 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse).

Stypendia Rządu Francuskiego realizowane wyłącznie przez Ambasadę Francji.

1. Program Copernic (12 miesięcy) dla inżynierów, ekonomistów i prawników posiadających dyplom. Kształcenie teoretyczne w dziedzinie współczesnych metod zarządzania, będą przedłużone przez staż w przedsiębiorstwie francuskim.

Dokumentacja kandydata winna być złożona w Ambasadzie Francji.

www.france.org.pl

1. Stypendia medyczne dla absolwentów szkół medycznych, którzy chcą odbyć staż lub zrobić specjalizację w dziedzinie medycyny.

Dokumenty winny być złożone w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej w Ambasadzie Francji (ul. Puławska 17)

Stypendia językowe.

Stypendia Rządu Francuskiego realizowane przez Ambasadę Francji (BCLE) we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Biurem Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej.

1. Stypendia dla pracowników i wykładowców Instytutów Filologii Romańskiej:

- staże pedagogiczno- dydaktyczne (1 miesiąc) według propozycji Ambasady Francji.

Nie jest wymagane posiadanie zaproszenia z wybranego ośrodka zagranicznego.

- stypendia badawcze (1-4 miesiące).

Konieczne jest posiadanie zaproszenia z wybranego ośrodka zagranicznego.

2. Stypendia dla studentów (IV-V rok) i doktorantów Instytutów Filologii Romańskiej.

- stypendia badawcze (1-4 miesiące)
- stypendia studyjne (9-12 miesięcy; 2 miejsca) dla absolwentów Instytutów Filologii Romańskiej
- stypendia co-tutelle dla doktorantów Filologii Romańskiej. Według zasad jak w punkcie A3 - stypendia naukowe.

Konieczne jest posiadanie zaproszenia z wybranego ośrodka zagranicznego.

3. Stypendia dla lektorów Studium Języków Obcych uczelni:

- kursy metodyczno-językowe (1 miesiąc) według propozycji Ambasady Francji.

Komplet dokumentacji winien być przedstawiony:

w Biurze Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej w Warszawie - 1 egz. w języku polskim (kwestionariusz na wyjazd kandydata za granicę) i 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse). oraz w Ambasadzie Francji (ul. Puławska 17, Bureau de Cooperation Linguistique et Educative) - 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse).

Stypendia Rządu Francuskiego realizowane przez Ambasadę Francji we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej (Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego - DNS).

1. Metodyczno-językowe kursy specjalizacyjne (1 miesiąc).

Dla pracowników Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych.

Komplet dokumentacji winien być przedstawiony w:

Ministerstwie Edukacji Narodowej (DNS - p. Krystyna Kowalczyk, tel. 628 04 61 wew. 344) - 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse) oraz Ambasadzie Francji (ul. Piękna 1 - BCLE) - 1 egz. w języku francuskim (Formulaire de demande de bourse).

Warunki uzyskania stypendium naukowego

- kandydaci winni wykazać się znajomością języka francuskiego: w przypadku stypendium specjalistycznego uwzględnia się znajomość języka angielskiego,
- stypendia są przyznawane na podstawie złożonego dossier i rozmowy kwalifikacyjnej,
- kandydat winien znaleźć ośrodek zagraniczny: zapisać się na zajęcia na własny koszt oraz uzyskać potwierdzenie przyjęcia
- strona przyjmująca zapewnia zakwaterowanie oraz całkowitą opiekę lekarską
- koszty podróży pokrywa kandydat.

Szczegółowe informacje:

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa

sekretariat: tel. 022 8267434; fax: 022 8262823

e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

Ambasada Francji w Polsce

Ul. Puławska 17

02-515 Warszawa

tel 022 529 30 00

fax 022 529 30 01

e-mail : presse@ambafrance.org.pl

www.france.org.pl

GRECJA

Stypendia Ministerstwa Edukacji

Ministerstwo Edukacji Narodowej Grecji oferuje stypendia na **3-miesięczne staże habilitacyjne** w roku 2002.

Kwestionariusze dostępne są w Ambasadzie Grecji w Warszawie, dokąd również należy kierować zgłoszenia:

ul. Górnośląska 35
00-432 Warszawa
tel.: 022 622 94 60 (61)
fax: 022 622 94 64
e-mail: embassy@greece.pl
<http://www.greece.pl>
Adres Ministerstwa:
Hellenic Republic
Ministry of National Education and Religion Affairs
Directorate of International Relations in Education Department of Scholarships
15, Mitropoleos St.
101 85, Athens, Greece
tel.: (+3010) 323 65 67, 321 010 56
fax: (+3010) 323 65 67
e-mail: des-a@ypepth.gr

Stypendia Fundacji Onassisa

Fundacja Aleksandra S. Onassisa w roku akademickim 2002/2003 przewiduje stypendia dla pracowników naukowych wszystkich szczebli, doktorantów, studentów studiów podyplomowych, tłumaczy literatury greckiej i nauczycieli języka greckiego.

Wszelkie informacje można uzyskać wyłącznie w:

Ambasadzie Grecji w Warszawie

lub

Fellowships' Programme for Non-Greeks

7, Eschinou Street, Gr-105 58 Athens

tel. +301 37 13 000, fax +301 37 13 013

<http://www.onassis.gr>

e-mail: pubrel@onassis.gr

HISZPANIA

Program podpisany na lata 2000 - 2002.

1. Stypendia naukowo-badawcze przeznaczone dla młodych pracowników naukowych różnych dziedzin i studentów ostatniego roku studiów.

- okres 3-9 miesięcy
- ilość - łącznie 80 miesięcy rocznie
- limit wieku - 35 lat

Wymagane jest posiadanie potwierdzenia przyjęcia przez wybrany ośrodek zagraniczny oraz dostateczna znajomość języka hiszpańskiego.

2. Misje dla samodzielnej kadry naukowej:

- okres - do 1 miesiąca
- ilość - 14 miesięcy rocznie łącznie.

Wymagane jest posiadanie potwierdzenia przyjęcia przez wybrany ośrodek zagraniczny.

3. Kurs języka i kultury hiszpańskiej dla studentów organizowany przez Hiszpańską Szkołę Letnią w Madrycie:

- okres – 1 miesiąc (lipiec)
- ilość - 15 miejsc
- wymagana jest co najmniej podstawowa znajomość języka hiszpańskiego.

4. Letni kurs dla wykładowców i lektorów języka hiszpańskiego organizowany w Uniwersytecie w Salamance:

- ilość - 5 miejsc

Szczegółowe informacje:

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa

sekretariat: tel.022 8267434; fax: 022 8262823

e-mail: biuro@buwim.edu.pl

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW (HOLANDIA)

Program wykonawczy do Umowy Kulturalnej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Niderlandów został zastąpiony Programem HUYGNES, który nie przewiduje limitów dla kandydatów.

Zgodnie z nim przewiduje się możliwość udziału:

1. studentów starszych lat studiów oraz pracowników naukowych – w stażach naukowych (3-9 miesięcy),

2. studentów niderlandystyki – w letnich kursach języka i kultury holenderskiej (1 miesiąc)

3. studentów z Centralnej i Wschodniej Europy w letnich kursach międzynarodowego prawa publicznego i międzynarodowego prawa prywatnego w Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze. Przewiduje się 28 jednomiesięcznych stypendiów. Kandydaci przesyłają wnioski bezpośrednio do Akademii.

Limit wieku kandydatów – 35 lat

Kandydaci przesyłają wnioski bezpośrednio do Ambasady Królestwa Niderlandów.

Szczegółowe informacje:

Ambasada Królestwa Niderlandów

Ul. Chocimska 6

00-791 Warszawa

<http://www.nlembassy.pl>

nlgovwar@ikp.pl

osoba kontaktowa: Kamala Laghate

Nuffic
huygens@nuffic.nl
http://www.nuffic.nl

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC

I. Stypendia DAAD

Zasadniczy nurt wymiany stypendialnej z RFN realizowany jest we współpracy z Niemiecką Służbą Wymiany Akademickiej (Deutscher Akademischer Austauschdienst - DAAD)

Oferta stypendialna DAAD skierowana jest do studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników naukowych polskich szkół wyższych i naukowców zatrudnionych w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk. W ramach oferty DAAD można ubiegać się o następujące rodzaje stypendiów:

1. Stypendia roczne (Jahresstipendien - realizowane w okresie od października 2002 do lipca 2003 roku) dla absolwentów szkół wyższych wszystkich kierunków na studia uzupełniające w uczelniach niemieckich.

Okres stypendium nie może być przedłużony (wyjątek stanowią muzycy). Wnioski powinny być gruntownie uzasadnione. Wymagany jest wcześniejszy kontakt z niemieckimi uczelniami. Pierwszeństwo będą mieli kandydaci, którzy zamierzają poświęcić się pracy naukowej w polskich szkołach wyższych.

Znajomość języka: wymagana jest bardzo dobra znajomość języka niemieckiego, szczególnie w przypadku przedstawicieli nauk humanistycznych. Stypendium jednak może być przyznane również wysoko kwalifikowanym kandydatom - przede wszystkim z zakresu nauk technicznych i przyrodniczych - ze słabszą znajomością języka niemieckiego i bardzo dobrą - języka angielskiego. Ci kandydaci przed rozpoczęciem właściwego stażu będą mieli możliwość uczestnictwa w 2-6 miesięcznym kursie języka niemieckiego w Instytucie Goethego w Niemczech.

Limit wieku kandydatów - 32 lata (w momencie rozpoczęcia stypendium).

Dokumenty należy składać w języku niemieckim w 3 egz. Wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane. (Formularze zielone)

2. Stypendia 1-6 miesięczne (Forschungskurzstipendien) realizowane między majem 2002, a styczniem 2003 roku dla wybitnych absolwentów i młodych pracowników naukowych (w wieku do 32 lat w momencie rozpoczęcia stypendium) wszystkich kierunków na realizację krótkoterminowych prac badawczych, w szczególności na zebranie materiałów do pracy doktorskiej przygotowanej w kraju. Wymagana jest bardzo dobra znajomość języka niemieckiego, w przypadkach szczególnie uzasadnionych programem pobytu - języka angielskiego. Wymagane jest również zaproszenie od partnera zagranicznego.

3. Stypendia 5-miesięczne (Semesterstipendien) w semestrze zimowym roku akademickiego 2002/2003 (1 października- 28 lutego) dla studentów (którzy w

czerwcu 2000 roku ukończyli 4 semestr) lub absolwentów (doktorantów germanistyki i pokrewnych specjalności, jak Deutsche Landeskunde, Deutsch als Fremdsprache).

Limit wieku kandydatów - 32 lata (w momencie rozpoczęcia stypendium). Dokumenty należy składać w języku niemieckim w 3 egz. Wnioski niekompletne nie będą rozpatrywane.(Formularze zielone)

4. Stypendia na 1-miesięczne wakacyjne kursy języka niemieckiego (Hochschulsummerkursstipendien) w okresie wakacji 2001 roku w niemieckich uniwersytetach przeznaczone głównie dla studentów starszych lat i absolwentów zatrudnionych w szkołach wyższych, szczególnie kierunków humanistycznych. Warunkiem ubiegania się o stypendium jest dobra znajomość języka niemieckiego. Limit wieku kandydatów - 32 lata (w momencie rozpoczęcia stypendium). Dokumenty należy składać w 1 egz.(formularze różowe) w języku niemieckim.

5. Stypendia 1-3 miesięczne (Studienaufenthalte) dla naukowców wszystkich specjalności ze stopniem naukowym doktora, zatrudnionych w szkołach wyższych. Brane będą pod uwagę jasno sprecyzowane programy studyjne i badawcze, które uzgodniono z partnerami niemieckimi oraz dobra znajomość języka niemieckiego lub w przypadkach uzasadnionych programem pobytu - języka angielskiego. Ponowne przyznanie stypendium nie jest możliwe przed upływem 3 lat. Dokumenty należy składać w 2 egz. (formularze niebieskie) w języku niemieckim.

6. Stypendium 1-3-miesięczne (Kurzstipendien) realizowane w okresie od czerwca 2002 do grudnia 2002 dla studentów germanistyki w celu przygotowania dyplomu. Limit wieku kandydatów - 32 lata (w momencie rozpoczęcia stypendium).Dokumenty należy składać w 3 egz. (formularze zielone) w języku niemieckim.

Formularze zgłoszeniowe oraz szczegółowe informacje na temat procedury naboru, sposobu przygotowania wniosku zgłoszeniowego, ewentualnych zmian w ofercie stypendialnej i kryteriach kwalifikacji zostaną przekazane w odrębnej ofercie DAAD.

Wymagane dokumenty winny być ułożone w kolejności wymaganej przez DAAD, spięte w oddzielne komplety i umieszczone w skoroszycie. Jeden z kompletów powinien zawierać wszystkie dokumenty oryginalne i uwierzytelnione. Komisja kwalifikacyjna rozpatrywać będzie jedynie kompletne wnioski, spełniające wszystkie formalne kryteria.

Zgodnie z ustaleniami:

- wyklucza się możliwość uzyskania stypendium DAAD na realizację pełnych studiów,
- stypendium DAAD nie mogą ubiegać się osoby rozpoczynające studia,
- z każdego rodzaju stypendium, z wyjątkiem pobytów studyjnych naukowców, można skorzystać tylko jeden raz

- stypendium przyznane na dany rok akademicki nie może być przełożone na rok następny,
- w danym roku akademickim można się ubiegać tylko o jeden rodzaj stypendium,

Dodatkowe informacje o programie DAAD i wszystkich oferowanych przez DAAD stypendiach uzyskać można w Przedstawicielstwie DAAD w Warszawie:

Deutscher Akademischer Austauschdienst (niemiecka Służba Wymiany Akademickiej)

Außenstelle Warschau (Biuro w Warszawie)

ul. Czeska 24

03-902 Warszawa

tel. 022 617 48 47; 616 13 08

fax 022 616 12 96

E-mail: daad@sgh.waw.pl

Aktualizowane informacje o ofercie stypendialnej DAAD dostępne są także w sieci Internetu na stronie <http://www.daad.de>

II. Program stypendialny Fundacji Alexandra von Humboldta, przeznaczony dla młodych pracowników naukowych wszystkich specjalności ze stopniem naukowym doktora:

- okres - 12 miesięcy
- limit wieku - 40 lat (w momencie rozpoczęcia stażu)
- bardzo dobra znajomość języka niemieckiego

Nie ma określonego limitu miejsc, a o stypendia należy ubiegać się w dowolnym czasie bezpośrednio w Fundacji A. Von Humboldta, bez pośrednictwa Ministerstwa Edukacji Narodowej, na adres:

Alexander von Humboldt - Stiftung

Jean-Paul-Straße 12

D-53173 Bonn (Bad Godesberg)

tel.: +49/228/833-0

fax.: +49/228/833-212

Fundacja umożliwia dostęp do bieżących informacji (łącznie z możliwością wydruku formularzy zgłoszeniowych dla kandydatów) poprzez sieć Internetu, na stronie <http://www.avh.de>.

III. Stypendia Bawarskiego Ministerstwa Oświaty, Wyznań, Nauki i Sztuki, w ramach landowego programu stypendialnego dla absolwentów szkół wyższych (posiadających dyplom ukończenia studiów w momencie ubiegania się o stypendium) państw Europy Środkowej i Wschodniej, przeznaczone dla młodych absolwentów wszystkich kierunków na roczne studia uzupełniające w szkołach wyższych Bawarii - 6 stypendiów.

Warunki ubiegania się o stypendium:

- obywatelstwo polskie, miejsce stałego miejsca zamieszkania w Polsce,

- nie przekroczony 30 rok życia do momentu przyznania pierwszego stypendium w ramach niniejszego programu stypendialnego,
- ponadprzeciętny wynik ukończenia studiów w polskiej szkole wyższej,
- udokumentowana znajomość języka niemieckiego, złożenie odpowiednich formularzy zgłoszeniowych wraz z niezbędnymi załącznikami określonymi na stronie 4 formularza.

Formularze zgłoszeniowe dostępne będą w Biurze Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej po ich otrzymaniu od partnera bawarskiego

Szczegółowe informacje:

Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej
ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa
sekretariat: tel.022 826-74-34; fax: 022 826-28-23
e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

IV. Program stypendialny Fundacji Adenauera.

1. trzymiesięczne stypendia dla ekspertów i naukowców
2. przyznawane co dwa lata stypendia dla studentów wyższych lat studiów trwające min. 2 semestry

Stypendia dotyczą najczęściej - choć nie wyłącznie - zagadnień prawnych, ekonomicznych i politologicznych. Aby uzyskać stypendium należy wypełnić wniosek stypendialny i zgłosić się w wyznaczonym terminie na rozmowę kwalifikacyjną. Ważna jest przy tym znajomość języka niemieckiego.

Oferta stypendialna na studia w Niemczech przeznaczona jest dla studentów ostatniego roku oraz absolwentów szkół wyższych, którzy złożyli egzamin zawodowy z wynikiem powyżej średniej (80% wszystkich możliwych do zdobycia punktów) i są zaangażowani w życie społeczno-polityczne. Nabór stypendystów odbywa się raz na dwa lata.

Szczegółowe informacje:

Fundacja Konrada Adenauera
Przedstawiciel w Polsce
Roland Freudenstein
02-561 Warszawa, ul. J. Dąbrowskiego 56
tel. 022 8453894 lub 848-54-01, fax 022 8485437
e-mail: kas-w-wa@kas.pl
<http://www.kas.pl>

V. Stypendia GIPS Polska

Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne

Kto może ubiegać się o stypendium GIPS:

O stypendium mogą ubiegać się studenci III, IV i V roku studiów, którzy nie

ukończyli 30 roku życia, oraz asystenci i słuchacze studium doktoranckiego, których wiek w chwili składania wniosku nie przekracza 32 roku życia. Stypendium przeznaczone jest dla osób wyróżniających się wynikami w nauce, zainteresowaniami oraz ciekawym projektem naukowym, popartym pasją badawczą. Mile widziana jest gotowość do działania na rzecz zbliżenia między Polską a Niemcami.

Od kandydatów oczekuje się dobrej znajomości języka niemieckiego w mowie i piśmie, a także gotowości do aktywnego włączenia się w życie naukowe, kulturalne i towarzyskie wspólnoty akademickiej podczas studiów w Niemczech. Ubiegający się o stypendia na uczelniach artystycznych powinni już wcześniej - sami - sprawdzić możliwość przyjęcia ich na uniwersytet, na którym chcą studiować.

1. Semestralne stypendia naukowe na wybranej uczelni niemieckiej obejmują okres 6 miesięcy

2. Stypendia dla studentów chemii i kierunków pokrewnych semestralny pobyt na wybranej uczelni wyższej w Niemczech, a następnie sześciomiesięczną praktykę w przedsiębiorstwie branży techniczno-chemicznej.

3. Kursy języka niemieckiego we Fryburgu Bryzgowijskim i Heidelbergu trwające jeden miesiąc (sierpień) wakacyjne kursy językowe
Oferta przeznaczona jest dla studentów młodszych lat studiów, z wyjątkiem osób studiujących filologię germańską.
Formularze wniosków dostępne są na stronach internetowych.

Szczegółowe informacje:

Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Naukowo-Kulturalne
31-142 Kraków ul. Krowoderska 8
e-mail: gfpspl@poczta.wp.pl
<http://akson.sgh.waw.pl/~adomaz/>

WIELKA BRYTANIA

Przewiduje się możliwość udziału:

1. młodszych pracowników naukowych, nauczycieli akademickich, studentów podyplomowych i specjalistów w dziedzinie sztuk pięknych w badaniach i studiach specjalistycznych (3 - 10 miesięcy z możliwością przedłużenia w celu wspólnej realizacji programów studiów doktoranckich przez instytucje polskie i brytyjskie)

2. pracowników naukowych w wizytach studyjnych (1 - 4 tygodnie).

Informacji udziela:

British Council

Al. Jerozolimskie 59

00-697 Warszawa

tel. 022 6955900, 022 6955983

Ambasada Brytyjska w Polsce przyznaje co roku **stypendia im. Josepha Conrada** polskim studentom studiów podyplomowych (okres 3 – 12 miesięcy).

1. Stypendium im. Josepha Conrada mogą uzyskać studenci zajmujący się różnymi dziedzinami wiedzy. Stypendia nie są przyznawane w dziedzinie medycyny, stomatologii, studiów weterynaryjnych, nauk humanistycznych, muzyki, nauk ścisłych i sportu

2. W ramach Joseph Conrad Scholarship istnieje od 8 do 10 stypendiów, przyznawanych na kursy określone przez studentów oraz następujące stypendia sponsorowane przez partnerskie firmy i instytucje:

- **Joseph Conrad European Fellowships** - dostępnych jest 10 miejsc na trzymiesięczny kurs dyplomowy w dziedzinie współczesnych studiów europejskich, prowadzony w Sussex European Institute na uniwersytecie Sussex w Brighton. Jest to kurs przeznaczony dla kandydatów, którzy nie ukończyli dotąd kursu w dziedzinie studiów europejskich, a pracują w dziedzinie, która wymaga głębszego zrozumienia zasad UE.
- **Joseph Conrad Corus Group**
Oferowane jest jedno stypendium na badania lub kursy dyplomowe w dziedzinie inżynierii lub dyscyplin pokrewnych, przy czym kierunki preferowane to materiałoznawstwo lub metalurgia.
- **Joseph Conrad Cable & Wireless**
Cable and Wireless polecają następujące kursy stypendialne (tylko jeden do wyboru), choć alternatywne, podobne kursy mogą być wzięte pod uwagę:
magisterski w dziedzinie telekomunikacji operacyjnej na Uniwersytecie Coventry
magisterski w dziedzinie zarządzania komunikacją na Uniwersytecie Strathclyde
- **Joseph Conrad/Reuters/Oxford University Fellowship**
Agencja prasowa Reuters wraz z Uniwersytetem Oxfordzkim oferują stypendium badawcze dla dziennikarza zajmującego się ekonomią lub biznesem

Szczegółowe informacje:

The British Council

Al Jerozolimskie 59

00 - 697 Warszawa

tel. 022 695 59 00

fax 022 621 99 55

e-mail: bc.warsaw@britishcouncil.pl

<http://www.britishcouncil.pl>

- **Ministry of Defence Scholarship** Oferowane jest jedno stypendium magisterskie w dziedzinie globalnego bezpieczeństwa na Royal Military College of Science na Uniwersytecie Cranfield

Szczegółowe informacje:

Graham Roose

Ambasada Brytyjska

Al. Róż 1

00-556 Warszawa

tel. 022 6281001 wew. 4233

<http://www.britishembassy.pl/stypendia/stypendia.htm>

- **Cambridge Overseas Trust/Chevening Scholarships**

Stypendia na Uniwersytecie w Cambridge przyznaje:

Cambridge Overseas Trust

PO BOX 252

Cambridge CB2 1TZ

England

e-mail: so219@cam.ac.uk

3. Ogólne kryteria wymagań, które należy spełnić, aby otrzymać stypendium im. Josepha Konrada:

- obywatelstwo polskie, miejsce stałego miejsca zamieszkania w Polsce,
- nie przekroczony 30 rok życia do momentu przyznania pierwszego stypendium w ramach niniejszego programu stypendialnego,
- udokumentowany wysoki poziom znajomości j. angielskiego
- określony poziom wykształcenia - na ogół jest to stopień magistra
- nie kwalifikują się do otrzymania stypendium osoby, które otrzymały w ciągu ostatnich trzech lat dowolne stypendium sponsorowane przez rząd brytyjski
- preferowane są osoby z zatrudnieniem i doświadczeniem w profesji związanej z kierunkiem nauki
- preferowane są osoby planujące długoterminowy rozwój dalszej kariery w Polsce
- preferowane są osoby nie planujące kariery czysto akademickiej

WŁOCHY

W ramach Umowy Kulturalnej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Włoskiej i zgodnie z XIII Programem

Współpracy Kulturalnej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Włoskiej, strona włoska przyznała następujące stypendia:

1. Stypendia naukowo-badawcze w zakresie różnych dziedzin naukowych dla magistrantów i młodych pracowników naukowych (absolwentów wyższych uczelni):

- okres - 2-8 miesięcy
- limit wieku - 35 lat

Wymagane jest posiadanie potwierdzenia przyjęcia kandydata przez wybrany ośrodek zagraniczny.

2. Wakacyjne kursy metodyczno - językowe dla wykładowców i lektorów języka włoskiego:

- okres - 1 miesiąc
- ilość - 4
- limit wieku - 40 lat

3. Wakacyjne kursy językowe dla studentów szczególnie italianistyki i romanistyki (minimum III rok studiów):

- okres - 1 miesiąc

4. Misje konsultacyjne (“profesorskie”) dla samodzielnej kadry naukowej poza programami naukowo-technicznymi koordynowanymi przez Komitet Badań Naukowych:

- okres - 10 dni
- ilość - 12

Wymagane jest posiadanie aktualnego zaproszenia od partnera włoskiego.

Szczegółowe informacje:

Biuro Uznawalności Wykształcenia I Wymiany Międzynarodowej

ul. Smolna 13, 00-375 Warszawa

sekretariat: tel.022 8267434; fax:022 8262823

e-mail: biuro@buwiwm.edu.pl

POZOSTAŁE STYPENDIA

I. SOKRATES ERASMUS

Erasmus - to akcja unijnego programu SOCRATES, adresowana do szkolnictwa wyższego. Głównym celem Programu Erasmus jest podniesienie poziomu i wzmocnienie europejskiego wymiaru kształcenia w szkołach wyższych - przede wszystkim poprzez wspieranie międzynarodowej współpracy między uczelniami oraz rozszerzenie wymiany studentów i nauczycieli akademickich w Europie.

Kto może wziąć udział w Programie ERASMUS?

Aby skorzystać ze stypendiów Erasmusa, należy:

- być studentem uczelni biorącej udział w Programie SOCRATES/ERASMUS i studiów prowadzących do uzyskania stopnia/

- dypłomu (licencjata/inżyniera, magistra, doktora) na wydziale objętym Programem
- być obywatelem kraju uprawnionego do udziału w Erasmusie (albo mieć oficjalny status uchodźcy lub mieć kartę stałego pobytu)
  - mieć ukończony pierwszy rok studiów.
  - wymagana średnia ocen minimum 4,0 (granice wyznacza rodzima uczelnia) i potwierdzona znajomość języka obcego

Na jak długo i kiedy można wyjechać?

W ramach programu SOCRATES/ERASMUS można wyjechać do zagranicznej uczelni na okres od trzech miesięcy do jednego roku akademickiego

Jak skorzystać z Programu i dokąd można wyjechać?

Jeśli spełnione są wymogi kwalifikacyjne, należy skontaktować się z uczelnianym koordynatorem Programu Socrates/ Erasmus w rodzimej uczelni i dowiedzieć się o możliwości jakie oferuje.

Europejski Transfer Punktów Kredytowych (ECTS).

Europejski System Transferu Punktów Kredytowych (ECTS) został stworzony w celu ułatwienia studentom Erasmusa uzyskania zaliczenia na rodzimej uczelni okresu studiów spędzonych za granicą. System ten przewiduje przyznanie określonej liczby tzw. ECTS-ów, (punktów) w zamian za zaliczenie przedmiotu. Punkty te są przyznawane w momencie uzyskania zaliczenia niezależnie od otrzymanej oceny. Ilość przyznanych punktów zależy jest od ilości materiału, którą student musiał opanować, od szacowanej ilości godzin, które student musiał przeznaczyć na naukę i na uczestnictwo w zajęciach. W zależności od przedmiotu za zaliczenie można otrzymać od 2 aż do 12-14 ECTSów. Po zaliczeniu egzaminu należy poprosić o potwierdzenie tego faktu wraz ze stwierdzeniem ilości przyznanych punktów. Aby pozytywnie zaliczyć semestr lub rok potrzebne jest odpowiednio 30 lub 60 punktów. Należy na ten fakt zwrócić uwagę w momencie wybierania przedmiotów, oraz podczas przygotowania do sesji egzaminacyjnej.

Ponieważ na wielu uczelniach w Polsce system ECTS nie jest w pełni wprowadzany, głównym elementem gwarantującym zaliczenie semestru lub roku jest zaliczenie przedmiotów zatwierdzonych w umowie przez Dziekana danego wydziału. W takich przypadkach niestety wymagane jest także zdanie egzaminów z przedmiotów, które przewidziane są programem studiów na danym semestrze studiów na rodzimej uczelni.

Szczegółowe informacje: u koordynatorów programu poszczególnych uczelni.

Wykaz uczelni uczestniczących w programie i nazwiska koordynatorów

znajdują się na stronach Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

<http://www.socrates.org.pl/erasmus/index.html>

Dodatkowe praktyczne informacje: <http://www.erasmus-on-line.pl>

II. PROGRAM AKADEMICKI FUNDACJI IM. STEFANA BATOREGO

Fundacja im. Stefana Batorego roku oferuje młodym pracownikom naukowym i studentom możliwość ubiegania się o stypendia na pobyty badawcze w zagranicznych placówkach naukowych; stypendia oferowane są również studentom z krajów naszego regionu.

Lista oferowanych stypendiów:

1. **Stypendia dla pracowników naukowych** w Oxford University

Miesięczne stypendia dla naukowców zainteresowanych odbyciem kwerendy bibliotecznej na uniwersytecie w Oksfordzie i/lub współpracą z naukowcami z tej uczelni. Wyjazdy przewidziane są głównie na miesiące wakacyjne (lipiec-wrzesień). O stypendia mogą ubiegać się nauczyciele akademicki i pracownicy instytutów naukowych w stopniu co najmniej doktora, którzy prowadzą badania w dziedzinach nauczanych w Oksfordzie. W wyjątkowych przypadkach będą rozpatrywane wnioski od osób z zaawansowanym doktoratem. Wymagana jest dobra znajomość języka angielskiego.

2. **Stypendia na przygotowanie nowych kursów uniwersyteckich**

Open Society Institute oferuje indywidualne i zespołowe stypendia dla nauczycieli akademickich, którzy mają zamiar przygotować i wprowadzić jedno- lub dwusemestralny nowatorski kurs uniwersytecki w jednej z dziedzin podawanych raz w roku w specjalnym ogłoszeniu.

Szczegółowe informacje:

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10a,

00-215 Warszawa

<http://www.batory.org.pl/program/akademicki>

e-mail: akademik@batory.org.pl

tel. 022 536 02 63

III. STYPENDIA FUNDACJI CRESCENDUM EST - POLONIA

Uprawnionymi do ubiegania się o stypendium Fundacji są uczniowie, studenci i absolwenci państwowych szkół średnich i wyższych, będący obywatelami polskimi, posiadający w chwili składania wniosku stałe miejsce zamieszkania w Polsce.

Warunkiem zakwalifikowania wniosku do rozpatrzenia jest przedstawienie wypełnionego kwestionariusza aplikacyjnego wraz z kompletem załączników, w tym:

- 3 listów referencyjnych nadesłanych bezpośrednio do Fundacji przez udzielających rekomendacji (w tym co najmniej 1 od samodzielnego pracownika naukowego)

- pisemnej rekomendacji władz uczelni, szkoły, jednostki badawczo - rozwojowej, itp.,
- świadectwa zdrowia w/g standardu towarzystwa ubezpieczeniowego,
- curriculum vitae wraz z listą publikacji, patentów, dyplomów i innych dokumentów świadczących o osiągnięciach aplikanta, zaproszeń do podjęcia studiów lub badań z uczelni i instytutów zagranicznych i krajowych,
- dowodu złożenia egzaminu z biegłego posługiwania się w mowie i piśmie językiem kraju, w którym znajduje się jednostka wybrana przez aplikującego, (TEOFL min. 270 pkt., Cambridge Proficiency lub równoważne),
- potwierdzonej przez władze uczelni, szkoły bądź notariusza kopii indeksu lub wykazu ocen z egzaminów, prezentującej średnią z egzaminów wyższą niż 4,5 w skali 2 - 5,
- 2 zdjęć.

Umowa o stypendium podpisywana ze zwycięzcami konkursu przewiduje po zakończeniu nauki obowiązek podjęcia przez stypendystę pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i przepracowania co najmniej 5 lat. Zobowiązanie to gwarantowane jest podpisem na wekslu "in blanco". W przypadku nie wykonania tego zobowiązania stypendysta zmuszony będzie zwrócić 5-krotną wartość otrzymanego stypendium.

Szczegółowe informacje:

Fundacja Crescendum Est - Polonia
ul. Różana 8/10, 02-548 Warszawa
tel. 022 8456369,
fax 022 8456208
<http://www.crescendumest.pl>
e-mail: fundacja@crescendumest.pl

IV. STYPENDIA NATO

W ramach programu stypendialnego NATO w Polsce oferowane są tzw. zaawansowane stypendia naukowe (**Advanced Fellowships**), czyli dla kandydatów posiadających stopień doktora. Zgodnie z regulaminem o stypendia ubiegać się mogą kandydaci, którzy uzyskali stopień doktora nie wcześniej, niż w ciągu ostatnich 5 lat od daty złożenia wniosku i nie przekroczyli 40 roku życia.

Są to stypendia długoterminowe od 6 do 12 miesięcy i przeznaczone są dla Polaków zamierzających prowadzić prace badawcze w jednym z krajów NATO lub krajów partnerskich oraz kandydatów z krajów partnerskich na staż naukowy w Polsce.

Szczegółowe informacje:

Krajowa Administracja Programu Stypendialnego NATO,

Ośrodek Przetwarzania Informacji,

Al. Niepodległości 188b,

00-950 Warszawa

Tel.: 022 825 88 95, 825 72 71

Fax: 022 825 33 19

e-mail: antosik@opi.org.pl fell.nato@opi.org.pl

<http://www.opi.org.pl/>

Jeżeli już wybrałeś interesujące Cię stypendium, czas rozpocząć przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej.

Przedstawiamy w tym miejscu naszej publikacji wszystkim potencjalnym stypendystom kilka podstawowych zasad, jakimi kieruje się komisja przy rozmowach kwalifikacyjnych z kandydatami ubiegającymi się o stypendium lub udział w zagranicznej wymianie. Wokół komisji egzaminacyjnych czy też kwalifikacyjnych krąży wiele mitów. A jak jest naprawdę?

Po pierwsze komisja ustala w trakcie rozmowy czy kandydat jest osobą dojrzałą. Po prostu chce wiedzieć, że studia zagranicą nie są dla kandydata zadaniem wykraczającym poza jego możliwości znalezienia się w nowej sytuacji. Podczas rozmowy komisja obserwuje, czy kandydaci są samodzielni, czy też jeszcze zależni od nauczycieli, profesorów, rodziców.

Po drugie kandydat musi wiedzieć, czego chce. I nie chodzi tu tylko o to, czego chce w życiu, ale co konkretnie chce osiągnąć przez stypendium lub udział w zagranicznej wymianie. Jeżeli ktoś nie może uzasadnić, dlaczego np. studiuje biologię i dlaczego do podniesienia poziomu wiedzy potrzebne są mu studia zagraniczne, to jego szanse są nikłe. Trzeba umieć wytłumaczyć, dlaczego występuje się o stypendium i co się chce przez nie osiągnąć. I bardzo ważne jest, by wiedzieć czego chce się później w życiu zawodowym.

Po trzecie, osoby ubiegające się o stypendium czy też udział w zagranicznej wymianie, bardzo często pytają się w jaki sposób przygotować się do takiej rozmowy kwalifikacyjnej. Fundamentalną zasadą jest to, żeby niczego nie uczyć się na pamięć. Najważniejsza jest umiejętność samodzielnego myślenia, a tego jak wiadomo nie da się nauczyć na pamięć. Niestety tzw. zakuwanie to szczególnie problem naszego systemu edukacji. Jest w nim za dużo nauki pamięciowej, a mało analizy i samodzielnego myślenia. Wiedza jest oczywiście bardzo ważna, ale jeszcze ważniejsza jest umiejętność praktycznej analizy. Przy rozmowie kwalifikacyjnej liczy się nie tylko znajomość faktów, lecz także zdolność ich łączenia w szerszy obraz. Dużo uwagi przy ocenie kandydata przywiązuje się do umiejętności uzasadniania swojego punktu widzenia. Często bywa tak, że mniej komisję interesuje konkretna opinia na dany temat, niż jej uzasadnienie, wytłumaczenie dlaczego kandydat tak myśli.

Po czwarte, bardzo często w przypadku stypendiów przyznawanych przez różne fundacje ważne jest zaangażowanie społeczne kandydata. Cokolwiek, co wychodzi poza pracę dla siebie. Trzeba udowodnić, że nieobojętne jest nam to co dzieje się w naszym otoczeniu, w szerszym ujęciu społecznym, i że jesteśmy gotowi poświęcić trochę czasu i energii na to, co dzieje się na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Po piąte, to oczywiście bardzo dobre wyniki w nauce i znajomość języka kraju, do którego chcemy wyjechać.

V. STUDIA W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ

Ta część poradnika zawiera informacje na temat warunków ubiegania się o miejsca na uczelniach wyższych w krajach Unii Europejskiej. Opisane są w niej wszelkie formalności, jakich należy dopełnić, aby uzyskać prawo pobytu na czas studiów. Niestety warunki obiektywne nie pozwalają na stworzenie poradnika „krok po kroku”, gdyż część informacji związanych z indywidualnym wyborem uczelni musi zdobyć sam zainteresowany. Jednak zawarte tu dane na pewno pozwolą zaoszczędzić sporo czasu oraz pieniędzy wydanych na korespondencję, czy też telefony.

Kandydat na zagranicznego studenta musi uzbroić się w sporo cierpliwości, gdyż często może okazać się, że dopełnienie formalności nie jest takie łatwe jakby się mogło wydawać. Przede wszystkim w większości przypadków samemu należy nawiązać kontakt z uczelnią, złożyć podanie, a dopiero później korzystać ze zgromadzonych tu informacji. Przydałaby się też zasobna kieszeń – o ile nie będzie do dyspozycji stypendium. Studenci raczej nie otrzymują pozwolenia na pracę w pełnym wymiarze, więc cały ciężar finansowy muszą ponieść sami. Dodatkowo część państw wymaga pewnego rodzaju zabezpieczenia finansowego, wpłacanego na konto kandydata w banku (ma to zagwarantować utrzymanie się studenta, eliminując w ten sposób konieczność podejmowania prac), jak i egzaminu z języka na odpowiednim poziomie.

Można trafić również na inne przeszkody, jednak nie należy się zrażać - im większe trudności na drodze do celu, tym większa satysfakcja w przypadku powodzenia.

Rozdział ten zawiera opis ważniejszych procedur, jakim podlega polski kandydat na studenta w poszczególnych państwach Unii Europejskiej. Podane są również dane pozwalające na ewentualne poszerzenie informacji : adresy i telefony ambasad, adresy stron internetowych instytucji edukacyjnych i studenckich w krajach „piętnastki”

Należy również pamiętać, że w z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, niektóre procedury, zwłaszcza wizowe i pobytowe ulegną dużym uproszczeniom.

AUSTRIA

Jeżeli masz zamiar rozpocząć studia w wyższej uczelni w Austrii, pierwsze kroki musisz skierować do działu zajmującego się rekrutacją studentów na wybranym przez siebie uniwersytecie. Nie musisz koniecznie jechać tam osobiście. Wystarczy, że zwrócisz się listownie do w/w działu z prośbą o przysłanie dokumentów i formularzy niezbędnych w ubieganiu się o indeks. Pełen komplet dokumentów powinien składać się z :

- wniosku o przyjęcie na studia
- dowodu potwierdzający obywatelstwo

- świadectwa dojrzałości oraz świadectwa ukończenia ostatniego roku szkolnego. Polska matura jest uznawana w Austrii. W przypadku osób ubiegających się o indeks na uczelni o profilu artystycznym, świadectwo dojrzałości nie jest konieczne. Zamiast tego kandydaci zdają egzamin wstępny.
- dokumentu stwierdzającego spełnienie wszystkich wymagań, niezbędnych w kraju wystawienia świadectwa dojrzałości przy ubieganiu się o przyjęcie na wybrany kierunek studiów.
- świadectwa ukończenia studiów oraz indeksu w przypadku, gdy kandydat właśnie rozpoczął lub ukończył studia
- świadectwa znajomości języka niemieckiego, niektóre uniwersytety mogą wymagać zdania odpowiedniego egzaminu.

O tym czy kandydat zostanie przyjęty od razu czy po egzaminie uzupełniającym, sprawdzającym umiejętności przyszłego studenta decyduje rektor uczelni. Jedno jest pewne - egzaminy wstępne zawsze są organizowane na uczelniach o profilu artystycznym.

Terminy składania dokumentów: jeżeli chce się rozpocząć naukę od semestru zimowego to komplet dokumentów powinno się złożyć do 1 września, natomiast w przypadku semestru letniego do 1 lutego.

O zaakceptowaniu bądź też odrzuceniu podania o przyjęcie na studia kandydat zostanie poinformowany w miejscu swojego zamieszkania. W przypadku poszczególnych wydziałów na uczelniach specjalistycznych należy zwracać się do dziekana, który podejmuje również decyzję w sprawie przyjęć studentów.

Studenci nie będący obywatelami Austrii muszą opłacać studia. Od co najmniej dwóch lat opłata ta nie uległa zmianie i wynosi 4000 ATS czyli 290,69 EUR za semestr. Istnieje jednak możliwość zwolnienia z opłaty studenta obcokrajowca. O takiej możliwości decydują władze poszczególnych uczelni. Dlatego też zapytania dotyczące tej kwestii należy kierować do rektoratu. Zazwyczaj wnioski o zwolnienie z opłaty czesnego składa się na specjalnym formularzu razem z wnioskiem o przyjęcie na studia.

Do wniosku o przyjęcie na studia można również dołączyć wniosek o udzielenie pozwolenia na wjazd i pobyt. Wszelkich dodatkowych informacji w tej sprawie można zasięgnąć pod adresem <http://www.bmaa.gv.at>

Jeżeli już zdobędzie się indeks uczelni austriackiej należy pomyśleć o zakwaterowaniu i ubezpieczeniu zdrowotnym. Na studentach zagranicznych ciąży obowiązek zgłoszenia się do biura meldunkowego przed upływem trzech dni roboczych od momentu przyjazdu do Austrii. Natomiast w kwestii uzyskania studenckiego ubezpieczenia zdrowotnego sprawy przedstawiają się w sposób następujący: z wypełnionym już formularzem meldunkowym i świadectwem przyjęcia na uczelnię studenci muszą osobiście zgłosić się do odpowiedniej kasy chorych, gdzie otrzymują tzw. Krankenscheinnachweis, czyli coś w rodzaju skierowania, książeczki ubezpieczeniowej. Ubezpieczenie to można przedłużać, a studenci mogą korzystać z usług wszystkich lekarzy, którzy

podpisali umowy z daną kasą chorych. Miesięczny wkład ubezpieczeniowy wynosi 16,37 EUR.

Średnio miesięczny koszt utrzymania wynosi 680,4 EUR, zakładając zakwaterowanie w akademiku i wyżywienie na studenckiej stołówce, natomiast wydatki na potrzeby osobiste, kulturę, rozrywkę, książki wynoszą miesięcznie średnio 255 EUR.

Więcej szczegółów można znaleźć na stronach:

Austriackie Forum Kultury

<http://www.austria.org.pl>

Przydatne adresy:

Austriackie Służby Wymiany Akademickiej

<http://www.oead.ac.at>

Ambasada Republiki Austrii

Ul. Gagarina 34

Warszawa

Tel. 022 841 00 81

BELGIA

Jeżeli myśli się o studiach w Belgii należy w pierwszej kolejności dopełnić formalności, związanych z świadectwem maturalnym. Należy zgłosić się z nim do Biura Uznawalności Wykształcenia przy Ministerstwie Edukacji Belgii (Gelijksvormigheidskommissie) lub do Biura Uznawalności na wybranym przez siebie uniwersytecie i sprawdzić czy będzie ono uznawane i czy jest podstawą ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Belgii. Nim jednak przedłoży się je w odpowiedniej belgijskiej instytucji trzeba uzyskać w polskim przedstawicielstwie dyplomatycznym w Belgii jego notarialne poświadczenie.

Kolejnym warunkiem podjęcia studiów w Belgii jest posiadanie pozwolenia na pobyt tymczasowy. Należy je uzyskać w Ambasadzie Belgii w Polsce jeszcze przed wyjazdem na studia. By uzyskać tymczasową wizę pobytową należy złożyć następujące dokumenty:

- zaświadczenie o przyjęcie na studia wyższe w Belgii
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia. Wydają je lekarze wskazani przez ambasadę
- zaświadczenie o niekaralności

Jeżeli pobyt w Belgii będzie dłuższy niż 3 miesiące, student obcokrajowiec musi w terminie 8 dni od daty przyjazdu zarejestrować się w Wydziale ds. Cudzoziemców w Urzędzie Miejskim, w mieście gdzie się będzie studiować. Należy w tym celu wypełnić specjalny formularz S.A. w jednym z czterech języków: holenderskim, francuskim, niemieckim bądź angielskim. Aby

otrzymać pozwolenie na pobyt na okres studiów należy przedstawić następujące dokumenty:

- ważny paszport
- poświadczenie zabezpieczenia finansowego na pokrycie kosztów utrzymania i studiów
- zaświadczenie o zarejestrowaniu się w Biurze Wymiany Międzynarodowej na uczelni
- od 2 do 6 fotografii paszportowych
- kopie umowy zakwaterowania
- umowę ubezpieczenia
- tymczasowe pozwolenia na pobyt uzyskane w Polsce

Po sprawdzeniu prawdziwości danych zawartych w w/w formularzu i po wizycie oficera policji, mającej na celu potwierdzenie miejsca zamieszkania, student obcokrajowiec ponownie jest wezwany do ratusza po odbiór pozwolenia na pobyt i dowodu tożsamości (biała karta dla obywateli państw spoza UE, niebieska karta dla obywateli UE) Mając już te dokumenty należy wystąpić o ubezpieczenie zdrowotne. Belgia jest krajem posiadającym system socjalny, pokrywający w 75% wydatki poniesione przez obywatela związane z opieką medyczną.

Jeżeli chodzi o wymagania językowe dla studentów obcokrajowców to są one różne w zależności od rejonu Belgii. We Flandrii obowiązuje język holenderski, w Walonii natomiast francuski. Znajomość tych języków należy udokumentować odpowiednim świadectwem lub certyfikatem. Dokładne wymagania stawiane studentom obcokrajowcom przedstawiane są często na stronach poszczególnych uniwersytetów np.:

<http://iro-www.uia.ac.be/iro/2001-2002/engels/contents.html>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Belgii

Ul. Senatorska 34

Warszawa

tel.022 827 02 33

fax 022 828 57 11

DANIA

Studenci obcokrajowcy mogą ubiegać się o indeks wyższej uczelni w Danii na tych samych zasadach, co obywatele tego państwa, o ile udokumentują swoją znajomość języka duńskiego i posiadają uznane w świetle przepisów duńskich kwalifikacje - wykształcenie uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Chodzi tu oczywiście o legitymowanie się świadectwem maturalnym.

Trudno wskazać konkretną i powszechnie obowiązującą procedurę rekrutacyjną, gdyż większość duńskich uczelni ustala je według własnych reguł.

Najlepiej więc o warunki przyjęcia na studia wyższe w Danii pytać w biurach rekrutacji na wybranych przez siebie uczelniach.

Istnieje jednak kilka elementów wspólnych w procesie ubiegania się o przyjęcie na wyższą uczelnię w tym kraju, niezależnie od tego czy w grę wchodzi uniwersytet, uczelnia techniczna czy też akademia sztuk pięknych. Wszystkim kandydatom stawiane są te same wymagania językowe – biegła znajomość języka duńskiego i angielskiego. Kandydaci rekrutujący się spoza krajów nordyckich muszą zdać test z języka duńskiego, tzw. Danskprive 2 (Duński Test 2) z Studieskolen lub inny mu równoważny.

Wszystkich kandydatów obcokrajowców ubiegających się o indeks duńskiej uczelni obowiązują także takie same formularze aplikacyjne i nieprzekraczalne terminy ich złożenia. W przypadku rozpoczęcia nauki w semestrze zimowym należy złożyć wszystkie dokumenty do 15 marca (rozpoczęcie nauki sierpień, wrzesień), a w przypadku semestru letniego do 1 września (rozpoczęcie nauki styczeń, luty). Formularze aplikacyjne wydawane są zazwyczaj na dwa miesiące przed upływem w/w terminów.

Pomyślne przejście procedur kwalifikujących kandydata do duńskiego indeksu, nie oznacza końca zmagania. Z zaświadczeniem o przyjęcie na studia należy się zgłosić do ambasady duńskiej o wydanie wizy studenckiej. Należy ją uzyskać jeszcze przed wyjazdem na studia. Jeżeli jedynym celem pobytu w Danii jest nauka języka duńskiego nie stanowi to podstawy do występowania o wizę studencką. Nie otrzyma jej również osoba przebywająca w Danii na podstawie zezwolenia na pobyt tymczasowy. Warunkiem uzyskania wizy jest również udokumentowanie posiadania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego pozwalającego na pokrycie wszelkich kosztów związanych ze studiami. Studenci obcokrajowcy mogą podejmować pracę w Danii jedynie na podstawie stosownych zezwoleń wydanych przez duńską placówkę dyplomatyczną w kraju pochodzenia studenta jeszcze przed jego wyjazdem na studia. Jednakże w praktyce jest tak, że zazwyczaj studenci obcokrajowcy bardzo rzadko otrzymują takie zezwolenia, stąd też konieczność posiadania wystarczających środków własnych, pozwalających na utrzymanie się bez konieczności podejmowania pracy.

Istotną sprawą jest również posiadanie na okres studiów ubezpieczenia zdrowotnego. Warunkiem jego otrzymania jest posiadanie pozwolenia na pobyt i zameldowania. Studenci, którzy są zarejestrowani w duńskim rejestrze narodowym automatycznie uzyskują takie ubezpieczenie, pokrywane ze środków duńskich po okresie 6 tygodni od momentu rozpoczęcia nauki.

Więcej informacji:

<http://www.denmarkemb.org/stud97.htm#res>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Danii

Ul. Rakowiecka 19

tel. 022 848 26 00

fax 022 848 75 80

Wydział wizowy: 022 849 92 95

www.ambasadadanii.pl

FINLANDIA

W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Finlandii należy legitymować się świadectwem maturalnym tłumaczonym na język fiński lub szwedzki, chyba, że jest ono sporządzone w języku angielskim, niemieckim bądź francuskim. Ponadto samemu należy skontaktować się z uczelnią, na której chce się studiować. Wymóg ten podyktowany jest tym, że każdy z kierunków ma własne kryteria i procedury aplikacyjne oraz wymogi egzaminacyjne.

Jeżeli pomyślnie uda się przejść kandydatowi przez sito weryfikacyjne i znajdzie się na liście studentów fińskiej uczelni, to należy podjąć kroki zmierzające do uzyskania wizy pobytowej. Wszelkich formalności w tej sprawie należy dopełnić w Ambasadzie Finlandii w Polsce, jeszcze przed wyjazdem na studia. W przypadku studiów trwających dłużej niż rok wymagane będzie od studenta obcokrajowca coroczne przedłużanie zezwolenia na pobyt. Warunkiem jego uzyskania jest udokumentowanie posiadania zabezpieczenia finansowego na okres studiów, z którego pokrywane będą wszelkie koszty utrzymania. Chodzi tu o przedstawienie dowodu na posiadanie konta bankowego, na którym zdeponowana będzie kwota w wysokości minimum 5042 EUR. Na tyle oszacowano roczne koszty utrzymania się w Finlandii.

Studenci obcokrajowcy mają prawo do podejmowania pracy bez zezwolenia w niepełnym wymiarze godzin – 20 godzin w tygodniu w trakcie trwania semestru. Na pełny etat mogą pracować podczas wakacji.

Na pomoc finansową ze strony fińskich instytucji można liczyć jedynie w przypadku zamieszkiwania w Finlandii, od co najmniej dwóch lat i to nie ze względu na studia. W takiej sytuacji pobyt w Finlandii ma charakter stały i jest podstawą do otrzymania pomocy finansowej.

Szczegółowe informacje na temat warunków wizowych, warunków podejmowania studiów przez cudzoziemców w Finlandii, wykazy uczelni i inne znajdują się na stronach:

<http://www.oph.fi/info/maahanmuuttajat/english/index.html>

<http://www.uvi.fi/englanti/oleskelu.html>

<http://finland.cimo.fi/>

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Finlandii

Ul. Chopina 4/8
Warszawa
tel. 022 6294991
fax 022 6213442

FRANCJA

Procedury ubiegania się o indeks wyższej uczelni francuskiej są następujące:

Licealiści, którzy w czerwcu otrzymają świadectwo maturalne oraz studenci, którzy chcą rozpocząć studia we Francji na pierwszym roku lub kontynuować je na drugim roku, powinni złożyć wniosek o wstępne przyjęcie na studia, który udostępnia Ambasada Francji w Polsce, Biuro ds. Współpracy Edukacyjnej (Europlex - 5 piętro, ul. Puławska 17, 02-515 Warszawa) - osobiście lub pocztą. Można uzyskać tylko jeden formularz na osobę. Wypełniony formularz z załącznikami należy odesłać do Ambasady do dnia 31 grudnia. Wypełniając formularz należy wybrać dwa uniwersytety we Francji i wskazać, który z nich jest przez kandydata bardziej preferowany. Przed wypełnieniem formularza należy dokładnie zapoznać się z ofertą edukacyjną tych uczelni i ich programem nauczania. Zwykle Ambasada Francji odradza wybór uniwersytetu w rejonie paryskim (Paris, Creteil, Versailles), gdyż zgłasza się tam zbyt wielu kandydatów, co sprawia, że maleje szansa na przyjęcie. Przy wyborze uczelni należy również upewnić się, czy kierunek, który chciałoby się studiować faktycznie znajduje się w jej ofercie.

Następnie zwykle w drugiej połowie lutego należy zdać egzamin ze znajomości języka francuskiego w Instytucie Francuskim w Warszawie (ul. Senatorska 38). Z egzaminu językowego zwolnione są: osoby posiadające dyplom DALF, byli uczniowie klas dwujęzycznych z językiem francuskim, którzy posiadają dwujęzyczną maturę, osoby pochodzące z państw, w których francuski jest językiem urzędowym.

Podanie wraz z egzaminem językowym zostaje przesłane do wskazanego przez kandydata uniwersytetu francuskiego, a ten jeśli zadecyduje o przyjęciu skontaktuje bezpośrednio z zainteresowanym. Jeżeli pierwszy wybrany przez kandydata uniwersytet uzna, iż z jakichś powodów nie zakwalifikował się on na studia, dokumenty zostaną przesłane na drugą wskazaną w formularzu uczelnię.

Wszystkie koszty studiów studenci ponoszą sami. Program współpracy z Polską nie przewiduje stypendiów dla studentów, którzy podejmują we Francji naukę od pierwszego lub drugiego roku studiów. Są one zazwyczaj przyznawane studentom, którzy mają już zaawansowany tok studiów lub dla doktorantów.

Nie należy jednak zrażać się tym faktem, bo nauka na francuskich uniwersytetach państwowych jest bezpłatna. Należy wpłacić tylko jednorazową opłatę wpisową. Jej wysokość jest różna dla poszczególnych uczelni. Generalnie wysokość wpisowego waha się w granicach 170 – 215 EUR rocznie. Należy do

tego jeszcze dodać koszty ubezpieczenia, którego roczna opłata wynosi około 230 EUR.

Studenci, którzy mają już zaawansowany tok studiów na polskiej uczelni i zamierzają kontynuować studia we Francji, mają nieco ułatwione zadanie. Powinni oni bezpośrednio zwrócić się do uniwersytetu, na którym chcieliby podjąć naukę i dowiedzieć się dokładnie o kierunkach i zakresie studiów prowadzonych przez daną uczelnię.

Następnym krokiem jest przesłanie na uniwersytet informacji dotyczącej dotychczasowego przebiegu studiów w Polsce (liczby ukończonych semestrów, przedmiotów, otrzymane oceny, liczby godzin zajęć w tygodniu itd.) wraz ze szczegółowym życiorysem. Zazwyczaj podania te są przyjmowane w okresie między grudniem a kwietniem.

Na podstawie przesłanych informacji uniwersytet proponuje kandydatowi przyjęcie na określony semestr studiów. Czasem może się zdarzyć, że konieczne będzie jeszcze zdanie studiów językowych lub przedmiotowych. Studenci, którym uniwersytet przyzna tzw. equivalence (uznanie odbytych lat nauki), zostaną poinformowani przez tę uczelnię o dalszym postępowaniu. Starania o przyjęcie na kilka uniwersytetów równocześnie zwiększa szansę dostania się na studia i daje możliwość wyboru.

Legalizacja pobytu we Francji

Studenci polscy zapisani na studia wyższe we Francji są zwolnieni z obowiązku wizowego. 2 lipca 2001 w MSZ została podpisana umowa międzypaństwowa między Polską i Francją. Umowa weszła w życie 2 sierpnia 2001.

Umowa ta zwalnia z obowiązku wizowego dwie kategorie osób:

1. studentów polskich pełnoletnich, którzy są zapisani do szkoły wyższej we Francji
2. stażystów zawodowych pełnoletnich – to znaczy osoby, które nie studiują, nigdy nie studiowały lub już ukończyły studia w Polsce, ale pracują lub szukają pracy i pragną uzupełnić swoje wykształcenie zawodowe, pracując zawodowo we Francji, w pełnym wymiarze godzin, w przedsiębiorstwie, rzemiośle, rolnictwie, przemyśle lub handlu. Stażyści zawodowi muszą posiadać przynajmniej dyplom ukończenia szkoły zawodowej i władać językiem francuskim w zakresie zawodu jaki zamierzają wykonywać. Staż musi trwać przynajmniej od 3 do 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia o 6 miesięcy u tego samego pracodawcy. Przed przyjazdem stażysty do Francji, pracodawca musi uzyskać zatwierdzenie umowy o staż w OMI (Urząd ds. migracji międzynarodowej) we Francji. Zgoda na zatrudnienie stażysty międzynarodowego jest wydawana przez DDTE (Departamentálną Dyrekcję Pracy i Zatrudnienia). Po otrzymaniu zgody na pracę, stażysta otrzymuje pozwolenie na pracę.

We wszystkich przypadkach, wymagane jest pozwolenie na pobyt. Został zniesiony obowiązek starania się o wizę, ale nie obowiązek starania się o pozwolenie na pobyt.

Pozwolenie na pobyt dla studentów

Aby otrzymać prawo pobytu, student zwolniony z obowiązku wizowego musi przedstawić na prefekturze we Francji:

- legitymację studencką lub zaświadczenie o przyjęciu na studia do państwowej lub prywatnej szkoły wyższej we Francji
- zaświadczenie o źródle utrzymania w wysokości 430 EUR miesięcznie lub 230 EUR, jeżeli udowodni się, że ma się darmowe mieszkanie, np. mieszka się u rodziny. Podana kwota na utrzymanie jest przybliżona i może ulegać zmianom. W przypadku, gdy student oświadcza, że ma darmowe mieszkanie, musi przedłożyć zaświadczenie podpisane przez osobę, u której będzie mieszkał. Prefektura może zarządzić uzupełnienie zaświadczenia dokumentem, który pozwoli sprawdzić podpis oświadczającego: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy lub pozwolenie na pobyt wydane przez władze francuskie w przypadku, gdy oświadczający nie jest obywatelem francuskim.

Środkami na utrzymanie można się wykazać w postaci:

- zaświadczenia z banku o posiadaniu na rachunku bankowym całkowitej wymaganej sumy lub o tym, że zostanie ona przelana w późniejszym terminie lub, że na konto studenta będą regularnie wpływały pieniądze
- zaświadczenie gwaranta z Francji. Do tego zaświadczenia musi być załączony dowód tożsamości gwaranta (dowód osobisty lub paszport jeśli gwarant ma obywatelstwo francuskie, pozwolenie na pobyt we Francji jeśli gwarant nie jest obywatelem francuskim) i zaświadczenie o dochodach (np. trzy ostatnie arkusze płac lub zaświadczenie z urzędu skarbowego)

Szczególny przypadek stanowią studenci stażyści. Są to studenci, którzy są na studiach lub kształcą się w zawodzie i z tego tytułu posiadają polską legitymację studencką), którzy przebywają na praktykach zawodowych w przedsiębiorstwie we Francji- nie zaliczają się więc ani do kategorii studentów ani do stażystów zawodowych, dlatego nie są zwolnieni z obowiązku wizowego.

Studenci stażyści nie otrzymują wynagrodzenia, mogą natomiast otrzymać gratyfikację. Ponieważ pracodawca nie płaci za nich składek, są zobowiązani sami wykupić ubezpieczenie. Staż nie może w żadnym wypadku trwać dłużej niż 12 miesięcy.

Ustawodawstwo francuskie wymaga, aby studenci stażyści posiadali, przed wyjazdem do Francji trójstronną umowę o staż podpisaną przez:

- szkołę wyższą, w której studiuje
- przedsiębiorstwo/institucję, która ich przyjmie na staż
- stażystę

Jedną z wymienionych instytucji powinna przejrzeć i zatwierdzić umowę przystawiając swoją pieczęć:

- Agencja Krajowa programu Leonardo da Vinci (w Polsce jest to Fundacja Fundusz Współpracy Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr)
- instytucja edukacyjna podlegała francuskiemu Ministerstwu Edukacji Narodowej lub Ministerstwu Młodzieży i Sportu - lista takich instytucji znajduje się w OMI, tel. 022 529 31 86 do 88
- ewentualnie dział kulturalny Ambasady Francji

Umowa o staż musi koniecznie zawierać takie same elementy, jak każda typowa umowa, zwłaszcza określać cele pedagogiczne, postępy w nauce, zadania stażysty, czas trwania stażu, ubezpieczenie stażysty, w tym ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Studenci stażyści posiadający należycie podpisaną i zatwierdzoną umowę, otrzymają we Francji tymczasową kartę pobytu i nie mając statusu pracowników, nie muszą się starać o pozwolenie na pracę. Jeżeli czas trwania stażu nie przekracza 3 miesięcy studenci stażyści nie potrzebują wizy ani niezależnie od czasu trwania stażu, pozwolenia na pracę, chociaż dyrekcja pracy DDTE powinna zostać uprzedzona przez przedsiębiorstwo przyjmujące stażystę. Jeżeli staż trwa dłużej niż 3 miesiące, potrzebna jest wiza wydana w Polsce na podstawie umowy o staż należycie podpisanej przez trzy wymienione wyżej strony.

Obowiązkowe ubezpieczenie

Każdy student, zarówno Francuz jak i obcokrajowiec musi być ubezpieczony. Zawarcie umowy ubezpieczenia studenckiego (tzw. Securite sociale) następuje przy zapisywaniu się na studia. Należy wtedy wnieść opłatę w wysokości 171 EUR. Jest to stawka urzędowa dla studentów w roku akademickim 2002/2003, ustalona rozporządzeniem z dnia 19 lipca 2001. Stypendyści rządu francuskiego są zwolnieni z tej opłaty.

Warunkiem skorzystania ze studenckiego ubezpieczenia zdrowotnego jest:

- wcześniejsze zapisanie się na studia
- nie przekroczone 28 lat w dniu 1 października (zdarzają się wyjątki w przypadku osób, które mają bardzo długi cykl studiów, np. robią specjalizację na kierunku medycznym)
- koniecznie przedstawienie dokumentu potwierdzającego prawo do pobytu we Francji (karta pobytu)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca koszty leczenia wg nieprzekraczalnych stawek umownych. Zwrot wynosi od 60% do 100% w zależności od rodzaju leczenia.

Dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne

Z tego względu zaleca się zawarcie umowy ubezpieczenia dodatkowego w jednej ze spółdzielni studenckich. Zwracają one tę część kosztów, której nie zwraca zakład ubezpieczeń społecznych. Dodatkowe ubezpieczenie nie jest obowiązkowe. Stawki wynoszą od 46 EUR do 282 EUR.

Spółdzielnie proponują również:

- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, na wypadek wyrządzenia szkody drugiej osobie.
- ubezpieczenie podobne do ubezpieczenia podstawowego studentom, którzy nie mają prawa do ubezpieczenia studenckiego w zakładzie opieki zdrowotnej; chodzi zwłaszcza o osoby, które przekroczyły 28 rok życia

Studenci zagraniczni mają szanse otrzymania **dofinansowania do mieszkania** jak studenci francuscy. Powinni w tym celu przedstawić aktualną kartę pobytu ważną ponad 4 miesiące. Ponieważ procedura rozpatrywania wniosków przez kasy rodzinne właściwe dla miejsca zamieszkania studenta może trwać ponad dwa miesiące, najlepiej składać wnioski przed uzyskaniem karty pobytu.

Dofinansowanie możliwe jest w dwóch formach:

- ALS przeznaczone dla studentów, którzy zajmują pokój lub mieszkanie, umeblowane lub nie, we foyer uniwersyteckim lub w akademiku. Pokój musi odpowiadać pewnym standardom wygody i powierzchni (minimum 9 m² na osobę lub 16 m² na małżeństwo). Przyznanie pomocy zależy od wysokości dochodów.
- APL jest wypłacane właścicielowi mieszkania, który ma podpisaną umowę z państwem. Student – najemca płaci różnicę między ceną najmu i wysokością przyznanego dofinansowania. Najlepiej jest zasięgnąć informacji w kasach rodzinnych lub w ubezpieczeniach mutelles po przyjeździe do Francji.

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Francuskiej

Ul. Puławska 17

Warszawa

tel. 022 529 30 00

fax 022 529 30 01

e-mail : presse@ambafrance.org.pl

<http://www.france.org.pl>

GRECJA

Osoby pragnące ubiegać się o indeks greckiej uczelni w pierwszej kolejności muszą wystąpić o wydanie wizen. Dokumenty niezbędne do jej otrzymania są następujące:

- ważny jeszcze przez minimum 6 miesięcy paszport
- jedna fotografia paszportowa
- zaświadczenie o przyjęcie na studia w Grecji ze wskazaniem okresu ich trwania

Należy podkreślić, że wiza wydawana przez Biuro Konsularne w Warszawie osobom zamierzającym studiować w Grecji jest jedynie wizą wjazdową, a nie

wizą pobytową. Oznacza to, że osoba zamierzająca studiować w Grecji powinna - niezwłocznie po przybyciu - udać się do właściwego urzędu i dostarczyć niezbędne dokumenty z uczelni greckiej, w której zamierza studiować. Właściwy urząd wyda stosowne pozwolenie na pobyt w Grecji. Jego koszt wynosi około 150 USD. Aby uniknąć jakichkolwiek kłopotów, polscy studenci proszenie są o załatwienie formalności związanych z wydaniem pozwolenia na pobyt niezwłocznie po przyjeździe do Grecji.

W przypadku rekrutacji na greckie uczelnie wyższe kandydaci muszą najpierw złożyć dokumenty do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Spraw Religijnych Grecji. Wypełnia się w tym celu specjalny formularz aplikacyjny, w którym wskazuje się kierunek studiów i uczelnie na której chce się podjąć naukę. Jest on zawsze dołączany do kompletu dokumentów. Komplet dokumentów można złożyć osobiście lub upoważnić do tego inną osobę. Jeżeli składa się je osobiście, to należy okazać paszport i zezwolenie na pobyt w Grecji (wizę pobytową). Podstawowe dokumenty, niezbędne przy ubieganiu się o przyjęcie na studia wyższe w Grecji:

- W/w formularz aplikacyjny z załączonym zdjęciem
- świadectwo dojrzałości, poświadczone przez MEN, że jest to dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w kraju pochodzenia wraz ze średnią ocen
- zaświadczenie o obywatelstwie kandydata i pochodzeniu jego rodziców. Chodzi o potwierdzenie, że kandydat nie jest narodowości greckiej.
- deklaracja kandydata, że nie jest przyjęty na żadne inne studia wyższe poza tymi w Grecji

Kandydat ubiegający się o indeks greckiej uczelni musi wykazać się świadectwem znajomości języka greckiego. Otrzymuje się je po zdaniu egzaminu językowego organizowanego przez Uniwersytet Ateński lub w Salonikach. Jeżeli nie posiada się takiego świadectwa, to można otrzymać jedynie zezwolenie na roczne studia, pod warunkiem, że w tym czasie przystąpi się do egzaminu językowego i otrzyma wymagane świadectwo. W przeciwnym wypadku kandydat nie zostanie przyjęty lub po roku zgoda na studia zostanie cofnięta. Do kompletu dokumentów należy także dołączyć zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia.

Zezwolenie na pobyt udzielane jest przez grecki departament imigracji tylko tym kandydatom, którzy legitymują się zaświadczeniem przyjęcia na uczelnię wyższą, pod warunkiem, że nie ma innych powodów wykluczających udzielenia w/w zezwolenia.

Więcej informacji oraz przykładowe formularze i aplikacje znajdują się na stronach:

http://www.ypepth.gr/english/index_en.html

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Greckiej

Ul. Górnośląska 35

Warszawa

tel.022 622 94 60; 622 94 61

fax 022 622 94 64

<http://www.greece.pl>**HISZPANIA**

Aby studiować w Hiszpanii należy wybrać uczelnię i samemu dowiedzieć się jakie są warunki rekrutacji, gdyż jak w przypadku innych państw, są one zazwyczaj indywidualną sprawą uczelni. Nabór przeważnie odbywa się we wrześniu. Nie trzeba w tym miejscu przypominać o konieczności znajomości języka hiszpańskiego, chyba że uczelnia prowadzi zajęcia w języku angielskim-takie też są.

Po uzyskaniu zgody na studia w wybranej uczelni należy złożyć podanie o wizę studencką. Jest ona obowiązkowa dla obcokrajowców pragnących studiować w Hiszpanii i należy się o nią starać jeszcze przed wyjazdem na studia. Ubiegając się o nią należy przedstawić w ambasadzie następujące dokumenty:

- ważny jeszcze przez minimum 6 miesięcy paszport
- zdjęcia paszportowe
- zaświadczenie o przyjęciu na studia w Hiszpanii wraz ze wskazaniem wysokości opłaty za studia
- zaświadczenie lekarskie poświadczające brak zaburzeń psychicznych oraz jakichkolwiek chorób zakaźnych
- zaświadczenie o niekaralności

Niezbędne jest również przedstawienie pisemnej, w jednej z niżej wymienionych form, gwarancji posiadania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego na poczet samodzielnego utrzymania się podczas studiów:

- list z uczelni zawierający deklarację studenta do samodzielnego ponoszenia ciężaru opłat za studia i utrzymania się podczas pobytu w Hiszpanii
- zaświadczenie o posiadaniu konta w banku hiszpańskim z minimalną kwotą 350\$ na miesiąc
- zaświadczenie o przyznaniu pomocy finansowej lub stypendium naukowego (minimum 350\$ na miesiąc) na pokrycie czesnego, utrzymania i osobistych wydatków na czas studiów w Hiszpanii

Na pomoc finansową czy stypendium ze strony hiszpańskiego Ministerstwa Edukacji i Kultury nie ma co liczyć, gdyż są one przyznawane tylko studentom z obywatelstwem hiszpańskim lub na stałe zamieszkujących w Hiszpanii. Studenci obcokrajowcy mogą jedynie liczyć na wsparcie finansowe wynikające

z bilateralnych umów zawartych przez Hiszpanię z ich państwami. Dodatkowych informacji w tej sprawie udziela Ambasada Hiszpanii.

Należy pamiętać o tym, że wizy studenckie ważne są przez okres 90 dni od momentu wjazdu na terytorium Hiszpanii. Do czasu upływu tego okresu należy zgłosić się do odpowiedniego urzędu o wydanie studenckiej karty pobytu. Karta ta - „Spanish Student Residency Card” - ważna jest tak długo, jak długo jest się wpisanym na listę studentów hiszpańskiej uczelni.

Więcej informacji na temat uczelni hiszpańskich, systemów edukacji, kosztów utrzymania, zakwaterowania i możliwości podejmowania pracy podczas studiów znajduje się na stronach:

http://www.spainexchange.com/student_services.php

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Hiszpanii

Ul. Myśliwiecka 4

Warszawa

tel. 022 622 42 50

fax 022 622 54 08

HOLANDIA

Jeśli chodzi o warunki ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Holandii należy na wstępie zaznaczyć, że poszczególne holenderskie uczelnie mają swoje własne zasady rekrutacyjne i tylko one jest w stanie kandydatowi udzielić wyczerpujących informacji w tej kwestii.

Niemniej ważną sprawą od warunków rekrutacji jest uzyskanie zezwolenia na pobyt. W tym przypadku reguły dla wszystkich kandydatów są jednakowe. Aby móc rozpocząć studia w Holandii należy otrzymać wizę. Jeżeli pobyt nie będzie dłuższy niż trzy miesiące należy ubiegać się o wizę Visum Kort Verblijf (VKV). Powyżej trzech miesięcy musimy wystąpić z wnioskiem o wydanie Machtiging Voorlopig Verblijf (MVV). Wymóg posiadania wizy nie dotyczy obywateli państw członkowskich UE oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego: Islandii, Norwegii, Lichtensteinu oraz USA, Australii, Nowej Zelandii, Kanady, Japonii, Szwajcarii i Monako. Zarówno VKV jak i MVV należy otrzymać przed wyjazdem do Holandii. Istnieje jednak możliwość skorzystania z pomocy uczelni w załatwianiu formalności wizowych, które często mogą to zrobić łatwiej i szybciej w imieniu kandydata, korzystając z uproszczonych i przebiegających w przyspieszonym trybie procedur. Nie wszystkie jednak uczelnie podejmują się takich działań, dlatego też należy o taką możliwość pytać bezpośrednio na uczelni, na której ma się zamiar studiować. Niezależnie od tego jaka wizę się posiada, VKV czy MVV, należy pamiętać o tym, by w ciągu trzech dni od momentu przyjazdu do Holandii, zarejestrować się w

departamencie ds. cudzoziemców miejscowej policji, (tzw. Vreemdelingenpolitie). Dodatkowo, każdy kto planuje zatrzymać się w Holandii dłużej niż trzy miesiące, oprócz wizy musi posiadać pozwolenie na pobyt Vergunning Sumuje Verblijf (VTV).

Podobnie jak to ma miejsce w przypadku pozostałych krajów „15”, również w Holandii możliwości podejmowania pracy przez studentów z Polski są ograniczone i wymagane jest posiadanie zezwolenia na pracę tzw. TWM. Maksymalny dopuszczalny wymiar godzin pracy w tygodniu wynosi 10 godzin w okresie od września do maja, natomiast w pełnym wymiarze wolno pracować w okresie od czerwca do lipca. Z tym, że pracodawca musi ubiegać się o pozwolenia na zatrudnienie studenta obcokrajowca i to najlepiej minimum 5 tygodni przed jego zatrudnieniem. Do podania o wydanie zezwolenia musi być dołączone zaświadczenie z uczelni poświadczające posiadanie holenderskiego indeksu oraz deklarację, że praca nie będzie miała negatywnego wpływu na studia i naukę pracownika.

Istotną sprawą w trakcie pobytu w Holandii na czas studiów jest posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego. Niestety, nie jest ono przyznawane automatycznie, jak to ma miejsce w przypadku studiów w Danii. Najlepiej więc ubezpieczyć się w Polsce i poprosić ubezpieczyciela o sporządzenia umowy w języku angielskim, którą będziemy się legitymować w przypadku konieczności skorzystania z usług medycznych. Jeżeli takiego ubezpieczenia nie będzie się posiadało w Polsce, student jest zobligowany do wykupienia stosownej polisy zdrowotnej w Holandii. Szerszych informacji na ten temat udziela dziekan ds. studentów uczelni, na której się studiuje.

Jeżeli podejmie się pracę, nawet w niepełnym wymiarze, to również z wynagrodzenia należy odprowadzić składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Jej wielkość zależy od osiągniętego dochodu. Opłacanie tej składki zabezpiecza przed konsekwencjami ewentualnego wypadku przy pracy i jest podstawą do ubiegania się o odszkodowanie z tego tytułu.

Dochody uzyskane podczas pracy są oczywiście opodatkowane. Roczny dochód uzyskany podczas pracy w Holandii jest sumowany i oczywiście musimy płacić od niego podatek. Holandia ma podpisane umowy z wieloma krajami o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zgodnie z nimi płacimy podatek tylko w jednym kraju – tym, w którym osiągnęliśmy najwyższy dochód.

Więcej szczegółowych informacji można odnaleźć na stronach:

<http://www.studyin.nl>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Niderlandów

Warszawa

Ul. Chocimska 6

tel.022 849 23 51

fax 022 848 83 45

Wydział wizowy: 022 849 23 70

<http://www.nlembassy.pl>

IRLANDIA

Osoby z Polski pragnące podjąć studia na wyższej uczelni w Irlandii nie potrzebują wizy. Wymagane dokumenty przy wjeździe to ważny paszport i wystarczające fundusze na utrzymanie – 50 \$ dziennie. Często dobrze udokumentowane zabezpieczenie finansowe zastępuje egzamin wstępny na studia. O warunki rekrutacji należy się jednak dowiadywać osobiście, gdyż jak już nie raz stwierdzano w niniejszym poradniku uczelnie same ustalają zasady ubiegania się o indeks. Z pismem potwierdzającym przyjęcie na studia należy udać się do ambasady, aby uzyskać pozwolenie na pobyt.

Uczelnie irlandzkie nie przyznają obcokrajowcom ubezpieczenia zdrowotnego, dlatego też takowe należy wykupić indywidualnie.

Studia wyższe w Irlandii są płatne. Opłaty są zróżnicowane w zależności od kierunku studiów i programu nauczania.

Przykładowe opłaty roczne dla studentów spoza krajów Unii Europejskiej:

Medycyna i pochodne : 17.014 EUR

Inżynieria, technologia itd.: 10.538 EUR

Biznes, ekonomia: 7.363 EUR

Prawo: 7.364 EUR

Sztuka i nauki społeczne: 7.364 EUR

Muzyka: 7.872 EUR

Wydatki na utrzymanie w skali roku:

Mieszkanie: 2.285 – 5.078 EUR

Wyżywienie: 2.539 EUR

Książki: 761 EUR

Inne wydatki: 1.650 – 2.285 EUR

W sumie: 7. 237 – 10.665 EUR

Przydatne adresy:

Ambasada Irlandii

Ul Humańska 10

Warszawa

tel. 022 849 66 55

fax 022 849 84 31

<http://www.irlandia.pl>

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC

Ogólne warunki, które obowiązują polskich maturzystów pragnących podjąć studia na niemieckiej uczelni przedstawiają się następująco.

Polska matura zdana po 1994 r jest honorowana w Niemczech. Polacy mogą więc podejmować studia na niemieckich uczelniach w zasadzie bez problemów.

Na niemieckich uczelniach w przypadku wielu kierunków nie ma egzaminów wstępnych (np. z reguły nie ma na kierunkach humanistycznych). Na bardzo wielu kierunkach jest jednak ograniczona ilość miejsc (tzw. Numerus Clausus) i może się na przykład odbywać konkurs świadectw maturalnych. W sprawie szczegółów należy się kontaktować z wybraną uczelnią niemiecką.

Cudzoziemcy muszą także zdać egzamin z języka niemieckiego tzw. DSH. Egzamin ten zdaje się zazwyczaj na kilka tygodni przed rozpoczęciem semestru w niemieckiej uczelni. Jego odpowiednik można zdać także w Polsce w Instytucie Goethego w Warszawie lub Krakowie. Tu egzamin ten nazywa się ZOP. Wiele niemieckich uczelni decyduje się jednak na wprowadzenie tzw. międzynarodowych kierunków studiów z wykładowym językiem angielskim. Wówczas kandydaci muszą wykazać się zdanym egzaminem TOEFL lub Cambridge.

Po załatwieniu wszystkich formalności z uczelnią (z reguły należy złożyć wszystkie dokumenty na uczelni do 15 lipca, by rozpocząć studia w semestrze zimowym i do 15 stycznia, by podjąć studia na semestrze letnim) kandydat musi ubiegać się w Ambasadzie Niemiec lub najbliższym konsulacie o wizę studencką. Warunkiem jej uzyskania jest zabezpieczenie finansowe w wysokości 3077 EUR oraz przedstawienie notarialnie poświadczonego zobowiązania jednego lub kilku członków rodziny do wpłacania na konto studenta miesięcznie minimum 565 EUR. Do tego zobowiązania, które należy przetłumaczyć na język niemiecki, powinno być także dołączone zaświadczenie z banku, że zobowiązujący się do dokonywania wpłat jest wiarygodny. Z wizą studencką można pracować przez trzy miesiące w roku, a w niektórych landach tylko podczas wakacji.

Średnio opłata za czesne dla studenta obcokrajowca oscyluje w granicach 100-160 EUR za semestr, przy czym często jest tak, że w czesne wliczony już jest bilet na wszystkie środki komunikacji na terenie landu, w którym znajduje się uczelnia. Opłaty za akademik wynoszą średnio 100 EUR, kolejne 250 EUR trzeba przeznaczyć na miesięczne utrzymanie.

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec

Ul. Dąbrowiecka 30

Warszawa

tel. 022 617 30 11

fax 022 617 35 82

<http://www.ambasadaniemiec.pl>

Konsulat Generalny w Gdańsku

Al. Zwycięstwa 23
Gdańsk – Wrzeszcz
tel. 058 341 43 66
fax 058 341 22 45

Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD)

Ul. Czeska 24
Warszawa
tel. 022 617 48 47
fax 022 616 12 96

SZWECJA

Warunki, na jakich przyjmowani są studenci obcokrajowcy określa uczelnia sama. Dlatego też niezbędny jest kontakt z biurem do spraw studentów zagranicznych na wybranej uczelni, które udzieli wszelkich informacji odnośnie zasad rekrutacji i wyda formularze aplikacyjne.

Ogólne warunki ubiegania się o indeks wyższej uczelni w Szwecji są następujące:

- należy legitymować się świadectwem ukończenia szkoły średniej
- mieć udokumentowaną znajomość języka angielskiego zdany egzaminem międzynarodowym tj. TOEFL (500-550 pkt) , IELTS, MELAB lub Cambridge FCE
- zdać egzamin z języka szwedzkiego – Test in Swedish for University Studies (TISUS). Obowiązek ten nie dotyczy studentów mających zamiar podjąć studia na uczelni, gdzie językiem wykładowym jest angielski. Szczegółowych informacji odnośnie TISUS udziela Dział Języków Skandynawskich Uniwersytetu Sztokholmskiego.

Chcąc studiować w Szwecji należy uzyskać w tamtejszym biurze imigracyjnym pozwolenie na pobyt. Jest ono przyznawane na okres roku i wymaga przedłużania każdorazowo na kolejne 12 miesięcy. Posiadając pozwolenie na pobyt można podejmować pracę podczas studiów. Ubiegając się o nie należy przedstawić w urzędzie następujące dokumenty:

- ważny paszport
- zaświadczenie o przyjęciu na studia
- poświadczenie zabezpieczenia finansowego – Szwedzkie Biuro Imigracyjne określiło jego wysokość na 6.300 SEK na miesiąc.
- ubezpieczenie zdrowotne

Jeżeli chciałoby się założyć konto w szwedzkim banku lub zrealizować czek w urzędzie pocztowym, należy liczyć się z tym, że nie będzie można dokonać tych

czynności tylko na podstawie paszportu, gdyż nie jest on traktowany tu jako wystarczający dokument identyfikacyjny. Aby otworzyć w Szwecji konto bankowe należy mieć narodowy numer rejestracyjny (personnummer), składający się z daty urodzin plus czterech dodatkowych liczb. Aby go otrzymać należy zarejestrować się w tamtejszym urzędzie skarbowym (lokala skattemyndigbeten).

Jeżeli chodzi o organizację roku akademickiego, to tak jak na wszystkich uczelniach wyższych podzielony jest on na dwa semestry. Zimowy rozpoczyna się w połowie sierpnia i trwa do połowy stycznia. Semestr wiosenny rozpoczyna się w drugiej połowie stycznia i trwa do początku czerwca. Pomiedzy jednym a drugim semestrem są dwutygodniowe ferie świąteczne w okresie między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że na każdej wyższej uczelni w Szwecji działają tzw. bractwa studenckie, prowadzące zarówno działalność naukową i społeczno-socjalną. Przynależność do bractwa jest obowiązkowa, a opłata semestralna za członkostwo wynosi 300 – 400 SEK. Bractwa m.in.: udzielają preferencyjne warunki ubezpieczenia, pożyczek, opiekę medyczną, doradztwo w różnym zakresie itd.

Więcej szczegółowych informacji można znaleźć na stronach:

<http://www.hsv.se/english/students>

<http://www.si.se>

Przydatne adresy:

Ambasada Królestwa Szwecji

Ul. Bagatela 3

Warszawa

tel.022 640 89 00

fax 022 640 89 83

<http://www.swedish-embassy.pl>

Statens Invandrarverk- The Swedish Immigration Board

SIV Box 6113, 600 06 Norrkoeping

Tel:+ 46 (0) 11 156279; +46 (0) 11 156377

Fax:+46 (0) 11 156691

WIELKA BRYTANIA

Podobnie jak w przypadku kilku innych państw członkowskich UE, również w Wielkiej Brytanii trudno jest wskazać jakiś ogólny schemat procedur kwalifikacyjnych w przypadku przyjęcia na studia wyższe. Warunki przyjęć na uniwersytety są różne i zależą od samej uczelni. Dlatego aby zdobyć informacje na temat kierunków, programów, czy też warunków rekrutacji, należy

kontaktować się bezpośrednio z uczelnią. Można również próbować zasięgnąć informacji w ambasadzie, czy konsulacie, ale nie należy spodziewać się wyczerpujących informacji.

Natomiast warunki ubiegania się o wizę studencką są następujące. Należy:

- być już przyjętym na studia wyższe w Wielkiej Brytanii na uczelnię państwową bądź też niepubliczną.
- legitymować się certyfikatem znajomości języka angielskiego lub zdanym egzaminem językowym organizowanym przez ambasadę lub British Council
- po ukończeniu studiów wykazać zamiar opuszczenia Wielkiej Brytanii
- wyjazd nie ma na celu założenia własnej działalności gospodarczej lub podjęcie pracy w Anglii, za wyjątkiem prac w niepełnym wymiarze godzin lub prac sezonowych podejmowanych na podstawie zezwolenia wydanego przez departament zatrudnienia
- ma się odpowiednie zabezpieczenie finansowe gwarantujące samodzielne pokrycie kosztów nauki, zakwaterowania i utrzymania się bez konieczności podejmowania pracy, zakładania własnej działalności gospodarczej lub korzystania ze środków pomocy społecznej. Od tej zasady istnieje jednak pewien wyjątek. Otóż część w/w kosztów może być pokrytych z wynagrodzenia za pracę jaką wykonuje student, pod warunkiem że jest to praca gwarantowana przez college lub uniwersytet. Taki stan rzeczy uczelnia potwierdza stosownym listem z wyszczególnieniem ilości przepracowanych godzin i wynagrodzenia za wykonana pracę.

Jeżeli chodzi o możliwość podejmowania pracy podczas studiów przez studentów obcokrajowców, to w przypadku studiów i kursów trwających dłużej niż 6 miesięcy wydawane są zezwolenia na pracę w niepełnym wymiarze do 20 godzin w tygodniu podczas semestru. W pełnym wymiarze można pracować podczas wakacji. Jednak i tak, aby sprostać wymaganiom urzędu imigracyjnego należy udokumentować wystarczające zabezpieczenie finansowe będące w stanie pokryć wypadki na naukę i utrzymanie bez konieczności podejmowania pracy.

Wysokość opłat za studia jest sprawą indywidualną każdej uczelni. Średnio koszty te przedstawiają się następująco:

- Uczelnie artystyczne: od 6.250 do 7.650 funtów
- Kierunki techniczne, nauki ścisłe, biologia, chemia itd.: od 6.500 do 9.700 funtów
- Medycyna : od 6.960 do 18.000 funtów

Natomiast średnie miesięczne koszty utrzymania, pokrywające zakwaterowanie, jedzenie, odzież, rozrywkę, książki i codzienne dojazdy wynoszą 730 funtów w Londynie i 585 funtów w przypadku zamieszkiwania poza nim.

Szczegółowe informacje dotyczące podejmowania studiów w Wielkiej Brytanii, typów kursów, kosztów nauki, możliwości zakwaterowania i podejmowania pracy znajdują się na stronach:

<http://www.educationuk.org>

<http://www.ukcosa.org.uk/pages/advice.htm>

Dodatkowe informacje dotyczące wiz, procedur wjazdowych i pobytu znajdują się na stronach:

<http://visa.fco.gov.uk>

Przydatne adresy:

Ambasada Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii

Al. Róż 1

Warszawa

tel.022 628 10 01

fax 022 621 71 61

<http://www.britishembassy.pl>

Wydział konsularny i wizowy

Ul. E. Plater 28

tel.022 625 30 30

fax 022 625 34 72

WŁOCHY

Obywatele polscy mieszkający na stałe w Polsce mogą wstąpić na włoskie uczelnie wyższe pod warunkiem dopełnienia wstępnej procedury zwanej *preiscrizione*, przedstawionej w poniższej instrukcji.

Natomiast obywatele polscy mieszkający na stałe we Włoszech lub posiadający pozwolenie na pobyt we Włoszech na co najmniej 1 rok powinni się zwrócić bezpośrednio do sekretariatu dla cudzoziemców lub d/s studenckich wybranej uczelni po informacje i właściwe formularze. Dokumenty odpowiednio przetłumaczone i zalegalizowane przez właściwe władze oświatowe, ministerialne i konsularne (patrz punkt 2 i nn.) złożą na miejscu, bez zgłaszania się do Włoskiego Instytutu Kultury w Warszawie. W tym przypadku, zalecane jest dostarczenie dokumentów szkolnych (świadectwa dojrzałości, wyciągu z indeksu itp.) opatrzonych już w niezbędne pieczętki i deklaracje bowiem ich uzyskanie drogą dyplomatyczną powoduje znaczne opóźnienie a, w konsekwencji - poważne utrudnienie całej procedury.

Co roku przed naborem na wyższe uczelnie, włoskie władze wydają odpowiednie rozporządzenia, które mogą uzupełnić a nawet zmienić treść poniższej instrukcji. W związku z tym osoby zainteresowane powinny upewnić się we właściwym terminie we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie.

Wymogi ogólne

W celu rozpoczęcia lub kontynuowania studiów wyższych we Włoszech obywatele polscy winni zdać na wybranej uczelni egzamin wstępny, odbywający się zazwyczaj w pierwszym tygodniu września. Do egzaminu mogą przystąpić kandydaci, którzy dopełnili wymogi formalne, uzyskali zgodę włoskiej uczelni oraz specjalną wizę wjazdową, o której mowa w punkcie 4.

Do procedury wstępnej (*preiscrizione*) mogą przystąpić :

- a) absolwenci polskich szkół średnich
- b) uczniowie ostatnich klas polskich szkół średnich, zdający egzamin dojrzałości w najbliższej sesji letniej.
- c) studenci polskich uczelni wyższych. W tym przypadku stosuje się określenie *abbreviazione di corso* (dosłownie - skrócenie studiów), gdyż przewidziana jest możliwość zaliczenia części zdanych egzaminów i przyjęcia na drugi lub wyższy rok studiów.

Procedura

W okresie ustalonym co roku przez władze włoskie kandydaci składają we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie pełną dokumentację w oryginale + komplet kserokopii;

Wszyscy kandydaci powinni złożyć:

- a. podanie, które należy redagować według wzoru dostępnego we Włoskim Instytucie Kultury w Warszawie i podpisywać w obecności urzędnika Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch.
- b. ewentualne certyfikaty lub świadectwa znajomości języka włoskiego wydane przez ośrodki lub szkoły językowe we Włoszech.

Dotyczy kandydatów, o których mowa w punkcie 1.a (absolwentów szkół średnich):

- a. świadectwo dojrzałości, po dokonaniu następujących formalności ściśle w podanej kolejności:
  - legalizacja przez właściwe kuratorium oświaty;
  - poświadczenie przez Biuro Legalizacji MSZ;
  - tłumaczenie na język włoski dokonane przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch (lista dostępna w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch);
  - legalizacja oryginału i uwierzytelnienie kopii w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch.
  - wystawienie przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch *dichiarazione di valore*, tj. dokumentu odpowiedniości świadectwa maturalnego.

Dotyczy kandydatów, o których mowa w punkcie 1.b (maturzyści):

- a. zaświadczenie wystawione przez szkołę potwierdzające, że kandydat uczęszcza do ostatniej klasy i jest dopuszczony do egzaminu dojrzałości - przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch;

Dotyczy kandydatów, o których mowa w punkcie 1.c (studenci wyższych uczelni):

- a. Świadczenie dojrzałości jak w powyższym punkcie jw.
- b. Wyciąg z indeksu uwierzytelniony przez rektorat uczelni i przetłumaczony przez tłumacza przysięgłego, którego podpis figuruje w Sekcji Konsularnej Ambasady Włoch
- c. Zaświadczenie sekretariatu uczelni, na której studiuje kandydat, w którym będzie podany status prawny uczelni (publiczna, prywatna, na prawach państwowych itp.) i profil studiów zgodnie z polską ustawą o szkolnictwie wyższym oraz lata studiów faktycznie zaliczone przez kandydata.

Po dokonaniu wszystkich niezbędnych legalizacji konsulat włoski wydaje kandydatom kserokopie odpowiednio poświadczone ich świadectw maturalnych i dyplomów w celu złożenia ich w Instytucie. Do uczelni włoskich wysyłane są bowiem kopie, a nie – oryginały dokumentów, które kandydaci złożą osobiście w sekretariacie po ostatecznym przyjęciu na studia.

Egzamin wstępny

Egzamin wstępny polega na rozmowie kwalifikacyjnej, sprawdzającej ogólne predyspozycje oraz znajomość języka kandydata. Dla kandydatów na studia medyczne i na wydziały, fizyki, biologii oraz inne kierunki o określonej liczbie miejsc przewidziany jest dodatkowy egzamin z nauk ścisłych, którego termin ustalają co roku władze włoskie. Nie wolno zdawać egzaminu wstępnego nie będąc w posiadaniu pozwolenia na pobyt wydanego przez komendę policji lub, przynajmniej, wiza wjazdowej uprawniającej do ubiegania się o niego.

Wiza wjazdowa na egzamin

Wiza wjazdowa na egzamin uprawnia kandydata do uzyskania pozwolenia na pobyt we Włoszech do 31 grudnia danego roku i jest wystawiana przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch w Warszawie na podstawie spisów kandydatów dopuszczonych na egzaminy wstępne sporządzonych przez poszczególne uczelnie i za okazaniem gwarancji finansowej omówionej w punkcie 5 poniższej instrukcji. Możliwość przystąpienia kandydatów do egzaminu wstępnego jest uzależniona od posiadania wiza wystawionej przez Sekcję Konsularną Ambasady Włoch, która umożliwia kandydatowi wystąpienie, w ciągu 8 dni od przyjazdu do Włoch, do właściwego dla wybranej uczelni biura policji (*Questura*) o zezwolenie na pobyt ważny do 31 grudnia danego roku. Ważny dokument pobytowy jest wymagany w dniu egzaminu przez władze uczelniane. Uczelnie są bowiem zobowiązane odmówić ostatecznego przyjęcia na studia kandydatowi, nie mogącemu się legitymować pozwoleniem na pobyt lub przynajmniej odpowiednią wiza wjazdową na egzamin, nawet jeśli wcześniej przez niedopatrzenie dopuściły go do zdawania egzaminu.

Gwarancja finansowa

Gwarancję lub pokrycie finansowe stanowi:

1. kwota pieniężna zdeponowana w całości w banku polskim i przekazywana w miesięcznych ratach do włoskiego banku na nazwisko kandydata od 1 września do 31 grudnia danego roku. Wysokość gwarancji finansowej wynosi ok. 350 EUR (dokładna kwota podawana jest razem z coroczną instrukcją) lub równowartość w dolarach. Gwarancja finansowa ma na celu zapewnienie samowystarczalności kandydata w okresie studiów, bez konieczności podejmowania pracy we Włoszech. W przypadku ostatecznego przyjęcia na uczelnię, kandydat ma obowiązek okazać zabezpieczenie finansowe na cały rok kalendarzowy właściwym organom policji;
  2. poręczenie przez osobę prywatną we Włoszech (szczegóły dostępne w konsulacie włoskim albo na komendach policji *Questure* we Włoszech);
- Informuje się, że Bank PKO SA, III Oddział w Warszawie, ul. Czackiego 21/23 uruchomił specjalną procedurę dla kandydatów na studia wyższe we Włoszech *Więcej szczegółów można znaleźć na stronach Włoskiego Instytutu Kultury* <http://www.iic.pl>

Przydatne adresy:

Ambasada Republiki Włoskiej

Pl. Dąbrowskiego 6

Warszawa

tel.022 826 34 71

fax 022 827 85 07

Instytut Kultury Włoskiej

Ul. Foksal 11

Warszawa

tel.022 826 62 88

fax 022 826 62 89

VI. WYKAZ WAŻNIEJSZYCH UCZELNI WYŻSZYCH W PAŃSTWACH UNII EUROPEJSKIEJ**AUSTRIA**

University of Graz
Universitätsplatz 3
A - 8010 Graz
Tel.: +43 316 380-0
Fax: +43 316 380-9140
<http://www.kfunigraz.ac.at>

University of Innsbruck
Innrain 52
6020 Innsbruck
Tel: +43(0)512/507-0
<http://www.uibk.ac.at>

University of Klagenfurt
A-9020 Klagenfurt
Universitätsstraße 65-67.
Tel: + 43 463 2700 9121
<http://www.uni-klu.ac.at>

University of Linz
Altenbergerstr. 69
A-4040 Linz
Tel: +43 732 2468 0
Fax: +43 732 2468 10
<http://www.uni-linz.ac.at>

Paris-London-University of Salzburg
Kapitelgasse 4-8
A-5020 Salzburg
Tel: +43 662 / 8044 – 0
Fax: +43 662 / 8044 - 214
<http://www.sbg.ac.at>

University of Vienna
Dr. Karl Lueger-Ring 1
A-1010 Wien
Tel: +43 1 4277/DW
Fax: +43 1 4277/9121
<http://www.univie.ac.at>

University of Veterinary Medicine Vienna
Veterinärplatz 1
A-1210 Wien
Tel: +43 1 250 77/0,
Fax: +43 1 250 77/1090
<http://www.vu-wien.ac.at>

University of Economics, Vienna
Augasse 2-6
A-1090 Wien
Österreich
Tel: +43 1 313 36-0
<http://www.wu-wien.ac.at>

University for Agricultural Sciences
Gregor Mendel Straße 33
A-1180 Wien
Österreich
Tel: +43 1 476 54-0
<http://www.boku.ac.at>

Donau-Universität Kems
Dr. Karl-Dorrek-Strasse 30
A-3500 Kems
Tel: +43 2732 893-6000
Fax: +43 2732 893-4258
<http://www.donau-uni.ac.at>

Montanuniversität Leoben
Franz-Josef-Straße 18
A-8700 Leoben
Tel: +43 3842 402-0
Fax: +43 3842 402-308
<http://www.unileoben.ac.at>

BELGIA

University of Namur
Rue Grandgagnage
21 - 5000 Namur
Tel: +32 81 72 50 06 - 72 50 07
Fax: +32 81 72 50 23
<http://www.fundp.ac.be>

Catholic University of Louvain
Place de l'Université 1
1348 Louvain-la-Neuve
Tel: +32 10 47 21 11
<http://www.ucl.ac.be>

Vrije Universiteit Brussel/ Free University of
Brussels
www.vub.ac.be

Limburgs Universitair Centrum
Universitaire Campus, gebouw D
B-3590 Diepenbeek
Tel: +32 11 26 81 11
Fax: +32 11 26 81 99
<http://www.luc.ac.be>

University of Mons-Hainaut
20, Place du Parc. B 2000
Mons
Tel: +32 65 37 30 14
Fax: +32 65 37 30 54
<http://www.umh.ac.be>

DANIA

Aalborg University
Postboks 159,
9100 Aalborg.
<http://www.auc.dk>

University Frederiksberg
Bulowsvej 17
DK-1870 Fredriksberg C
Tel:+45 35 28 28 28
Fax: +45 35 28 20 79
<http://www.kvl.dk>

University of Copenhagen
Nørregade 10, P.O.Box 2177
DK-1017 Copenhagen K
Tel: +45 35 32 26 26
Fax: +45 35 32 26 28
<http://www.ku.dk>

Odense University
Campusvej 55
DK-5230 Odense M
Denmark
Fax: +45 65 50 10 90
<http://www.sdu.dk/index.shtml>

Roskilde University
Universitetvej 1
Postboks 260
400 Roskilde
Tel:+45 46 74 20 00
Fax:+45 46 74 30 00
<http://www.ruc.dk>

University of Aarhus
Nordre Ringgade 1
DK-8000 Aarhus C
Tel: +45 89 42 11 11
Fax: +45 89 42 11 09
<http://www.aau.dk>

HISZPANIA

Universidad de Santiago de Compostela
Centro de Orientacion e Oinformacion
Estudiantil
Campus Universitario Sur
15706 Santiago de Compostela
Tel:+34 981 56 31 00
<http://www.use.es/intro/esp/departel1.htm>

Universidad de Vigo
Servicio de Alumnado
Rectorado de la Universidad de
Vigo
C/ Oporto, 1
36201 Vigo
Tel:+34 986 81 26 95/81 36 08
Fax:+34 91 885 41 30
<http://www.uvigo.es>

Universidad de Alcalá
Vicerrectorado de Relaciones Internacionales
E-28801 Alcalá de Henares (Madrid)
Tel:+34 91 885 40 88

Universidad de Alicante
Vicerrectorado de Estudios e
Innovación Educativa/ Relaciones
Internacionales

Fax:+34 91 885 41 30
<http://www.alcala.es>

De la Universidad de Alicante
S.A. Campus de San Vicente,
apartado correos 99
E-03080 Alicante
Tel:+34 965 90 37 93
<http://www.ua.es>

Universidad Antonio de Nebrija
Campus de la Berzosa
28240 Hoyo de Manzanares (Madrid)
Tel:+34 91 452 11 01 /00
Fax:+34 91 859 45 21
<http://www.unnet.es>

Universidad Autonoma De
Barcelona
08193 Bellaterra, Barcelona
Tel:+34 93 581 31 29
Fax:+34 93 581 31 27
<http://www.aub.es>

Universidad Autonoma de Madrid
Oficina de Relaciones Internacionales
Tel:+34 91 397 55 41
Fax:+34 91 397 85 97
<http://www.uam.es>

Universidad de Barcelona
Oficina de Relaciones
Internacionales
Gran Via, 585
08007 Barcelona
Fax:+34 93 403 53 87
<http://www.ub.es>

Universidad de Burgos
Servicio de Relaciones Internacionales
Biblioteca Central
Pza. Del Sobrado, s/n
09001 Burgos
Tel:+34 947 25 88 40
Fax:+34 947 25 87 44
<http://www.ubu.es>

Universidad de Cadiz
Vicerrectorado de Relaciones
Internacionales
C/anacha, 16 3^a planta
11002 Cadiz
Tel:+34 942 20 10 38/51
Fax:+34 91 624 93 39
<http://www.uc3m.es>

Universidad de Cantabria
Vicerrectorado de Relaciones Internacionales
Avda. De los Castros, s/n
39005 santander
Tel:+34 942 20 10 38/51
Fax:+34 942 21 10 78
<http://www.unican.es>

Universidad Complutense de
Madrid
Vicerrectorado de alumnos
Av. Complutense s/n
Ciudad Universitaria
28040 Madrid
Tel:+34 91 394 12 88
Fax:+34 91 394 12 86
<http://www.ucm.es>

Universidad de Deusto
Vicerrectorado de Relaciones Internacionales
Av. De las Universidades, 24
48007 Bilbao
Tel:+34 94 413 92 88
Fax:+34 94 413 90 69
<http://www.deuto.es>

Universidad de Girona
Oficina de Relaciones Exteriores
Edificio Les Aligues
Pl. Sant Domenec, 3
17071 Girona
Tel:+34 972 41 80 28
Fax:+34 972 41 80 31
<http://www.udg.es>

Universidad de Granada
Vicerrectorado de Investigacion y relaciones Internacionales Hospital Real
C/ Cuesta el Hospicio s/n
18071 Granada
Tel:+34 958 24 30 35
Fax:+34 958 24 43 12
<http://www.ugr.es>

Universidad de las Islas Baleares
Servicio de Relaciones Internacionales
Son Lledo
Ctra. De Vallemossa, Km. 7,5
E07071 Palma
Tel:+34 971 172 766/172 764
Fax:+34 971 172 763
<http://www.uib.es>

Universidad de La Laguna
Gabinete del Rector
Direccion de Relaciones Internacionales
C/ Molinos de Agua s/n
38207 La Laguna
Tel:+34 922 31 94 57/58
Fax:+34 922 25 96 28
<http://www.ull.es>

Universidad de Leon
Unidad de Segundo Coclo
Av. De la Facultad, 25
24071 Leon
<http://www.unileon.es>

Universidad de Lleida
Oficina de Relaciones Internacionales
Pza. De Victor Siurana, 1
25003 Lleida
Tel:+34 973 70 20 17
Fax:+34 973 7020 94/70 20 62
<http://www.udl.es>

Universidad de Murcia
Servicio de Relaciones Internacionales
Antigua Escuela de Empresariales
C/ Actor Isidoro Maiquez, 9 (Vista Alegre)
30007 Murcia
Tel:+34 968 36 40 74
Fax:+34 968 36 41 30
<http://www.um.es>

Universidad de Oviedo
Vicerrectorado de Relaciones Internacionales
C/ Principado, 3
33007 Oviedo (Austrias)
Tel:+34 98 510 40 29/510 39 91
Fax:+34 98 520 36 86
<http://www.uniovi.es>

Universidad del Pais Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea
Vicerrectorado de Relaciones Internacionales
Edificio del Rectorado
Barrio sarriena, s/n
48940 Leioa (Vizcaya)
Tel:+34 94 601 20 00/601 20 67
<http://www.ehu.es>

Universidad de Las Palmas de Gran Canaria
Gabinete de Relaciones Internacionales Sede Institucional

Univridad Politecnica de Catalunya
Area de Relaciones Internacionales
C/ Jordi Girona Salgado, 31

C/ Juan de Quesada, 30
35001 Las Palmas de Gran Canaria
Islas Canarias
Tel:+34 928 45 89 51/52
Fax:+34 928 45 89 49
<http://www.ulpge.es>

(Edificio BO 1^a planta)
08034 Barcelona
Fax:+34 93 401 74 73
<http://www.upc.es>

Universidad Politecnica de Madrid
Gabinete de Relaciones Internacionales
C/ Ramiro de Maeztu, 7
28040 Madrid
Tel:+34 91 336 60 70
Fax:+34 91 336 62 13
<http://www.upm.es>

Universidad Politecnica de Valencia
Vicerrectorado de Centros en el
Extranjero
Camino de Vera, s/n
46022 Valencia
Tel:+34 96 387 78 10
Fax:+34 96 387 79 21
<http://www.upv.es>

Universidad Pompeu Farba
Area de Relaciones Internacionales del
Gabinete del Rectorado
Placa de la Merce, 10-12
08002 Barcelona
<http://www.upf.es>

Universidad Pontificia de Comillas
de Madrid
Istituto de Postgrado y Formacion
Continua
C/ Rey Francisco, 4
28008 Madrid
Tel:+34 91 559 20 00
Fax:+34 91 542 34 53
<http://www.upco.es>

Universidad Publica de Navarra
Oficina de Relaciones Exteriores
Edificio de Administracion y Gestion
Campus Arrosdia, s/n 31006
Tel:+34 948 16 96 43, 948 16 96 54
Fax:+34 948 16 96 41
<http://www.unavarra.es>

Universidad de Salamanca
Centro de estudios de Postgrado y
Formacion Continua
Patio de Escorxador, s/n
37008 Salamanca
Tel:+34 923 29 44 00 ext. 1182 y
1183
Fax:+34 923 29 46 84
<http://www.usal.es>

Universidad de Sevilla
Secretariado de Relaciones Internacionales
C/ San Fernando, 4
41004 Sevilla
Tel:+34 954 55 11 22
Fax:+34 954 10 53
<http://www.us.es>

Universidad de Valencia
Direccion de Relaciones
Internacionales
Antiga Senda Senent, 11
46071 Valencia
Tel:+34 96 386 44 98
Fax:+34 96 386 41 17

<http://www.uv.es>

Universidad de Valladolid
Oficina de Relaciones Internacionales
Plaza de Santa Cruz, 8
47002 Valladolid
Tel:+34 983 42 39 20/ 983 42 37 19
Fax:+34 983 42 37 48 / 983 42 32 66
<http://www.uva.es>

Universidad de Zaragoza
Vicerrectorado de Relaciones
Internacionales
C/ Perdo Cerbuna, 12
50009 Zaragoza
Tel:+34 976 76 20 52/ 976 76 10 16
Fax:+34 976 76 10 09/ 976 76 23 20
<http://www.unizar.es>

FINLANDIA

Abo Akademi University
Åbo Akademi
Domkyrkotorget 3
FIN-20500 Åbo (Turku)
Finland
Tel:+358 2 215 31
<http://www.abo.fi>

University of Joensuu
PL 111, 80101 Joensuu
Tel:+358 13 251 111
Fax:+358 13 251 2050
<http://www.joensuu.fi>

University of Jyväskylä
PL 35, 40351 Jyväskylä
Tel:+358 14 260 1211
Fax:+358 14 260 1021
<http://www.jyu.fi>

University of Kuopio
P.O.Box 1627, FIN-70211 Kuopio
Tel:+358 17 162211
<http://www.uku.fi>

Academy of Fine Arts, Helsinki
PL 7, 00861 Helsinki
Tel:+358 9 181 44811
<http://www.kuva.fi>

Sibelius Academy
Administration, Pentti Kaiteran katu
1,
PL 8000, 90014 OULUN
YLIOPISTO
Tel:+358 8 553 1011
Fax:+358 8 553 4112
<http://www.siba.fi>

Swedish School of Economics and Business
Administration
P.O.Box 479, FIN-00101 Helsinki, Finland
Tel:+358 9 431 331
Fax:+358-9-431 33 333

University of Art and Design,
Helsinki
Hämeentie 135 C
00560 Helsinki
Tel:+358 9 756 31

<http://www.shh.fi>

Fax:+358 9 756 30 223

<http://www.uiah.fi>

Tempere University of Technology
P.O. Box 527
33101 Tampere
Tel:+358 3 3115 11
Fax:+358 03 3115 3015
<http://www.tut.fi>

University of Tempere
Kalevantie 4
33014 Tampereen yliopisto
Tel:+358 3 215 6111
Fax:+358 3 213 4473
<http://www.uta.fi>

Theatre Academy of Finland, Helsinki
<http://www.teak.fi>

Helsinki University of Technology
P.O.Box 1000
FIN-02015 HUT
Finland
Tel:+358 9 4511
<http://www.hut.fi>

Turku School of Economics and Business
Administration
Rehtorinpellonkatu 3
FIN-20500 TURKU
Tel:+358 2 338 311
Fax:+358 2 338 3299
<http://www.tukkk.fi>

University of Turku
FIN-20014 TURUN YLIOPISTO
Tel:+358 2 333 51
<http://www.utu.fi>

University of Vaasa, Vaasa
P.O. BOX 700
Wolffintie 34
FIN-65101 VAASA, Finland
Tel:+358 6 3248 111
Fax:+358 6 3248 208
<http://www.uwasa.fi>

FRANCJA

American University of Paris
31, Avenue Bosquet
75343 PARIS CEDEX 07, France
Tel:+33 1 40 62 06 00
<http://www.aup.fr>
Universite d'Avignon et des Pays du
Vaucluse
74 rue Louis Pasteur
84029 Avignon cedex 1

Universite de Droit d'Economie
Aix-Marseille
3, avenue Robert Schuman
F-13628 Aix-en-Provence Cedex 1
<http://www.univ.u-3mrs.fr>
University of Orleans
Château de La Source
BP 6749
45067 Orléans cedex 2

Tel:+33 4 90 16 25 00
Fax :+33 4 90 16 25 10
<http://www.univ-avignon.fr>

Tel:+33 2 38 41 71 71
<http://www.univ-orleans.fr>

Universite de Bretagne Occidentale, Brest
3, rue des Archives
BP 808
29285 Brest cedex
Tel :+33 2 98 01 60 20
Fax :+33 2 98 01 60 01
<http://www.univ-brest.fr>

Universite de Bourgogne, Dijon
Campus universitaire Montmuzard
Maison de l'Université - BP 27877
21078 Dijon Cedex
Tel:+33 3 80 39 50 00
Fax :+33 3 80 39 50 69
<http://www.u-bourgogne.fr>

Universite de Caen Basse-Normandie, Caen
Esplanade de la Paix
14032 Caen Cedex
Tel :+33 2 31 56 55 00
Fax :+33 2 31 56 56 00
<http://www.unicaen.fr>

Universite de Blaise Pascal,
Clermont-Ferrand
34, avenue Carnot - BP 185
63006 Clermont-Ferrand Cedex /
FRANCE
Tel :+33 4 73 40 63 63
Fax :+33 4 73 40 64 31
<http://www.univ-bpclermont.fr>

Universite de Haute-Alsace, Mulhouse
2, rue des Frères Lumière
68093 MULHOUSE Cedex
Tel :+33 3 89 33 60 00
<http://www.univ-mulhouse.fr>

Universite de Franche-Comte
Tel :+33 3 81 66 50 34
Fax :+33 3 81 66 50 36
<http://www.univ-fcomte.fr>

Universite du Droit et de la Sante, Lille
<http://www.univ-lille2.fr>

Universite de Limoges
RECTORAT - Chancellerie de
l'Université
13, Rue F. Chénieux
87031 Limoges Cedex
Tel :+33 5 55 11 40 40
<http://www.unilim.fr>

Universite de Lyon1, Claude Bernard
University
101 - 27 & 43 boulevard du 11
novembre 1918 69622 Villeurbanne Cedex
Tel :+33 4 72 44 83 62
Fax :+33 4 72 44 84 10
<http://www.univ-lyon1.fr>

Universite de Lyon2, Université
Lumière, Limoges
86 rue Pasteur
69007 Lyon
Tel :+33 4 78 69 70 00
Fax :+33 4 78 69 72 82
<http://www.univ-lyon2.fr>

Universite de Marne-la-Vallée, Noisy-le-Grand
5, boulevard Descartes
Champs-sur-Marne
77454 Marne-la-Vallée Cedex 2
<http://www.univ-mlv.fr>

Universite de Montpellier 2
Place Eugène Bataillon
34095 Montpellier Cdex 5
Tel :+33 4 67 14 30 30
Fax :+33 4 67 14 30 31
<http://www.univ-montp2.fr>

Universite de Montpellier 3, Universite Pal Valéry
Secrétariat (Les Guilhems, 213 A)
Tel :+33 4 67 14 20 76
Fax :+33 4 67 14 20 62
<http://www.univ-montp3.fr>

Universite de Nice - Sophia Antipolis
<http://www.unice.fr>

Universite de Paris 02, Universite de Pantheon-Assas
92 rue d'Assas 75006 PARIS
Tel :+33 1 44 41 58 68
<http://www.u-paris2.fr>

Universite de Paris 03, Universite Sorbonne Nouvelle
<http://www.u-paris3.fr>

Universite de Paris 05, Universite rene Decarte
12,rue del l'Ecole de Medicine
75 270 Paris Cedex 06
Tel:+33 1 40 46 16 16
Fax:+33 1 40 46 16 15
<http://www.univ-paris5.fr>
Universite de Paris 07, Universite Denis Diderot
<http://www.sign7.jussien.fr>

Universite de Paris 06, Universite Pierre et Marie Curie
<http://www.admp6.jussien.fr>

Universite de Paris 08, Universite de Vincennes
2, rue de la Liberté
93526 - SAINT-DENIS cedex 02
Tel :+33 1 49 40 67 89
<http://www.univ-paris8.fr>

Universite de Paris 09, Dauphin University
Place du Maréchal de Lattre de Tassigny
75775 Paris cedex 16
Tel :+33 1 44 05 40 94
<http://www.bu.dauphine.fr/dauphine/default.asp>

Universite de Paris 1, Universite de
Pantheon-Sorbonne
58, Bd Arago - 75013 Paris
Tel :+33 1 44 07 76 70
Fax :+33 1 44 07 76 76
<http://www.univ-paris1.fr>

Universite de Paris 10, Universite
de Nanterre
200 Avenue
de la Repoblique
92001 Nanterre
Cedex
<http://www.u-paris10.fr>

Universite de Paris 11, Universite Paris-Sud
15 rue Georges Clemenceua 91 405 Orsay
<http://www.u-psud.fr>

Universite de Paris 12, Universite
Paris - Val de Marne
61, avenue du Général de Gaulle
94010 Créteil cedex
Tel :+33 1 45 17 10 00
Fax :+33 1 42 07 70 12
<http://www.univ-paris12.fr>

Universite de Pau
Janine Gabaix
Hours : 1.30 pm - 4.30 pm
Tel :+33 5 59 92 34 46
<http://www.univ-pau.fr/>

Universite de Perpignan
52, Avenue de Villeneuve
66 860 Perpignan Cedex
Tel :+33 4 68 66 20 00
Fax :+33 4 68 66 20 19
<http://www.univ-perp.fr>

Universite de Picarde Jules Verne
Chemin du Thil
80025 Amiens Cedex 1
Tel :+33 3 22 82 72 67
Fax :+33 3 22 82 75 00
<http://www.u-picardie.fr>

Universite de Poitiers
Hôtel Pinet - 15, rue de l'Hôtel Dieu
86034 POITIERS CEDEX
FRANCE
Tel :+33 5 49 45 30 00
Fax :+33 5 49 45 30 50
<http://www.univ-poitiers.fr>

Universite de Reims
Villa Douce"
9, boulevard de la Paix
51097 REIMS Cedex
Tel :+33 3 26 91 39 95/ 3 26 91 38 95
Fax :+33 3 26 91 39 38/ 3 26 91 38 85
<http://www.univ-reims.fr>

Universite de Rennes 1
2, rue du Thabor,
35065 Rennes Cedex, France
<http://www.univ-rennes1.fr>

Universite de Rennes 2
Campus Villejean
6, avenue Gaston Berger
C.S. 24 307
35 043 Rennes Cedex
Tel :+33 2 99 14 10 00
Fax :+33 2 99 14 10 15
<http://www.uhb.fr>

Universite de Savoie
27, rue Marcoz
BP. 1104 - 73011 Chambéry Cedex
Tel :+33 4 79 75 85 85
Fax :+33 7 79 75 84 44
<http://www.univ-savoie.fr>

Universite de Strasbourg 1
Strasbourg 1
4, rue Blaise Pascal
67000 Strasbourg
Tel :+33 3 90 24 50 00
Fax :+33 3 90 24 50 01
<http://www-ulp.u-strasbg.fr>

Universite de Toulon-Var
Avenue de l'Université
BP 132, 83957 La Garde Cedex,
France
Tel:+33 4 94 14 20 00
Fax:+33 4 94 14 21 57
<http://www.univ-tln.fr>

Universite de Toulouse 1
1 Sciences Sociales
Place Anatole France
31042 Toulouse Cedex
Tel :+33 5 61 63 35 00
Fax:+33 5 61 63 37 98
<http://www.univ-tlse1.fr>

Universite de Toulouse 1
1 Sciences Sociales
Place Anatole France
31042 Toulouse Cedex
Tel :+33 5 61 63 35 00
Fax:+33 5 61 63 37 98
<http://www.univ-tlse1.fr>

Universite de Valenciennes
Tel :+33 3 27 51 10 15
Fax :+33 3 27 51 10 00
<http://www.univ-valenciennes.fr/>

Universite de Versailles
23 rue du refuge
78035 Versailles cedex
Tel :+33 1 39 25 78 00
Fax :+33 1 39 25 78 01
<http://www.uvsq.fr>

Universite du Maine
Avenue Olivier Messiaen
72085 Le Mans cedex 9
Tel :+33 2 43 83 30 00
Fax :+33 2 43 83 30 77
<http://www.univ-lemans.fr>

Universite Grenoble 1
BP 53 - 38041 Grenoble Cedex 9
Tel :+33 4 76 51 46 00

Universite Grenoble 2
151, rue des Univerites
BP 47-38040 Grenoble

Fax :+33 4 76 51 48 48
<http://www.ujf-grenoble.fr>

Tel :+33 4 76 82 54 00
Fax :+33 4 76 82 56 54
<http://www.upmf-grenoble.fr>

Universite Lille 3
Domaine du Pont de Bois, BP 149
59 653 Villeneuve d'Ascq Cedex
Tel :+33 3 20 41 60 00
<http://www.univ-lille3.fr>

Universite Nancy 1
24-30 rue Lionnois
B.P. 3069
54 013 NANCY CEDEX
Tel :+33 3 83 85 48 00
<http://www.u-nancy.fr/UHP/>

SZWECJA

Blekinge Institute of Technology
S-371 79 Karskrona
Tel:+46 455 38 50 00
Fax:+46 455 38 50 57
<http://www.hk-r.se/eng>

Chalmers Univrsity of Technology
S-412 96 Göteborg
Tel:+ 46 31 772 10 00
Fax:+46 31 772 38 72
<http://www.chalmers.se/Home-E.html>

Dalarna University College
S-791 88 Faluna
Tel:+46 23 77 80 00
Fax:+46 23 77 80 80
<http://www.du.se/intnl>

The Erica Foundation
Odengatan 9
S-114 24 Stockholm
Tel:+46 8 40 217 60
Fax:+46 8 10 96 91
<http://www.ericastiftelsen.se/eng.htm>

Ersta Sköndal University College

Box 4619

S-116 91 Stockholm

Tel:+46 8 714 61 00

Fax: +46 8 743 04 07

http://www.esh.sssd.se/english/engelska_index.htm

Gammelkroppa Skogsskola

Box 64

682 22 Filpstad

Tel:+46 590 910 10, 910 11

Fax:+46 590 910 22

<http://www.gammelkroppa.pp.se/indexEng.htm>

Göteborg University

Box 100

S-405 30 Gotenborg

Tel:+46 31 773 10 00

Fax:+46 31 773 10 66

<http://www.gu.se/Eng.gu>

Johannelund Theological Seminary

Heidenstamskatan 75

754 27 Uppsala

Tel:+46 18 16 99 00

Fax:+46 18 24 21 36

<http://www.johannelund.nu>

Karlstad University

S-651 88 Karlstad

Tel:+46 54 700 10 00

Fax:+46 54 700 14 60

<http://www.kau.se/eng/>

Karolinska Institutet

S-171 77 Stockholm

Tel:+46 8 728 64 00

Fax:+46 8 31 11 01

http://www.info.ki.se/index_en.html

Kristianstad University College

S-291 88 Kristianstad

Tel:+46 44 20 30 00

Fax:+46 44 12 96 51

<http://www.hkr.se/web-eng/index.htm>

Linköping University

S-581 83 Linköping

Tel:+46 13 28 10 00

Fax:+46 13 28 28 25

<http://www.liu.se/en/welcome.html>

Luleå University of Technology

S-971 87 Luleå

Tel:+46 920 49 10 00

Fax:+46 920 49 13 99

<http://www.luth.se/index2.en.htm>

Lund University

Box 117

S-221 00 Lund

Tel:+46 46 222 00 00

Fax:+46 46 222 47 11

<http://www.lu.se/lu/engindex.html>

Mid-Sweden University College

S-831 25 Östersund

Tel:+46 63 16 53 00

Fax:+46 63 16 54 54

<http://www.mh.se/eng/default.html>

Mid-Sweden University College

S-851 70 Sundsvall

Tel:+46 60 14 86 00

Fax:+46 60 18 87 00

<http://www.mh.se/eng/default.html>

Mid-Sweden University College

S-871 88 Härnösand

SLU, The Swedish University of
Agricultural Sciences

Tel:+46 611 860 00
Fax:+46 611 860 65
<http://www.mh.se/ng/default.html>

Box 7070
S-750 07 Uppsala
Tel:+46 18 67 10 00
Fax:+46 18 67 20 00
<http://www.slu.se/eng/index.html>

Stockholm Institute of education
Box 34103
S-100 26 Stockholm
Tel:+46 8 737 55 00
Fax:+46 8 737 55 01
<http://www.1hs.se/english>

Stockholm School of Economics
Box 6501
S-113 83 Stockholm
Tel:+46 8 736 90 00
Fax:+46 8 31 81 86
<http://www.hhs.es>

Stockholm School of Theology
Kottlavägen 116
181 41 Lidingö
Tel:+46 8 765 26 05
Fax:+46 8 636 23 06
<http://www.ths.se>

Stockholm Univrsity College of
Physical Education and Sports
Box 5626
S-114 86 Stockholm
Tel:+46 8 402 22 00
Fax:+46 8 402 22 80
<http://www.ihs.se/english.htm>

Stockholm University
S-106 91 Stockholm
Tel:+46 8 16 20 00
Fax:+46 8 15 95 22
<http://www.su.se/english>

Södertörns Högskola University
College
Box 4101
S-141 04 Huddinge
Tel:+46 8 608 40 00
Fax:+46 8 608 40 10
<http://www.sh.se/english>

Umeå University
S-901 87 Umeå
Tel:+46 90 786 50 00
Fax:+46 90 786 54 88
http://www.umu.se/umu/index_eng.html

University College of Gotland
Cramérgatan 3
S-621 57 Visby
Tel:+46 498 29 99 00
Fax:+46 498 29 99 62
<http://www2.hgo.se/inter.nsf/indexEng?Open>

University College of Gävle
Tel:+46 26 64 85 00
Fax:+46 26 64 86 86
<http://www.hig.se/intrnational/english.html>

University College of Halmstad
Box 823
S-301 18 halmstad
Tel:+46 35 16 71 00
Fax:+46 35 14 85 33
<http://www.hh.se/english/index.htm>

University College of Jönköping
Box 1026
S-551 11 Jönköping
Tel:+46 36 15 77 00
Fax:+46 36 15 77 18

University College of Kalmar
Box 905
S-391 29 Kalmar
Tel:+46 480 44 60 00
Fax:+46 480 44 60 32

<http://www.hj.se/eng/>

<http://www.hik.se/english/index.htm>
1

University College of Malmö
S-205 06 Malmö
Tel:+46 40 665 70 00
Fax:+46 40 665 71 53
<http://www.mah.se/english>

University College of
Music Education in Stockholm
Box 26164
S-100 41 Stockholm
Tel:+46 8 611 05 02
Fax:+46 8 611 52 61
<http://www.smi.se/english.html>

University College of Mälardalen
Box 883
S-721 23 Västerås
Tel:+46 21 10 13 00
Fax:+46 21 10 13 20
<http://www.mdh.se/eng/>

University College of Skövde
Box 408
S-541 28 Skövde
Tel:+46 500 44 80 00
Fax:+46 500 41 63 25
<http://www.his.se/international>

University College of Trollhättan/Uddevalla
Box 936
S-461 29 Trollhättan
Tel:+46 520 47 50 00
Fax:+46 520 47 51 99
<http://www.htu.se/Engesk/engindex.html>

Uppsala University
Box 256
S-751 05 Uppsala
Tel:+46 18 471 00 00
Fax:+46 18 471 20 00
<http://www.uu.se/index.eng.html>

Växjö University
S-351 95 Växjö
Tel:+46 470 70 80 00
Fax:+46 470 832 17
<http://www.vxu.se>

Örebro University
S-701 82 Örebro
Tel:+46 19 30 30 00
Fax:+46 19 33 27 09
<http://www.oru.se/english/>

Konstfack, University College of Arts, Crafts
and Design
Box 24115
S-104 51 Stockholm
Tel:+46 8 450 41 00
Fax:+46 8 783 05 63
<http://www.konstfack.se/default.html>

Royal University College of Fine
Arts
Box 16315
S-103 26 Stockholm
Tel:+46 8 614 40 00
Fax:+46 8 679 86 26
<http://www.kkh.se/english/frame.html>

Royal University College of Music
Box 27711
S-115 31 Stockholm
Tel:+46 8 16 18 00
Fax:+46 8 664 14 24

Stockholm University College of
Acting
Box 20044
S-104 60 Stockholm
Tel:+46 8 556 093 00

<http://www.kmh.se/English/>

Fax:+46 8 702 95 80
<http://www.teaterhogskolan.se/info-engelska.html>

Stockholm University College of Opera
Dag Hammarskjölds Väg 24
S-115 27 Stockholm
Tel:+46 8 545 810 60
Fax:+46 8 545 810 61
<http://www.operahogskolan.se/english.htm>

University College of Dance
Box 27043
S-102 51 Stockholm
Tel:+46 8 459 05 02
Fax:+46 8 459 0510
<http://www.danshogskolan.se/>

University College of Film, Radio,
Television and Teatre
Box 27090
S-102 51 Stocholm
Tel:+46 8 665 13 00
Fax:+46 8 662 14 84
<http://www.draminst.se>

H.M. Queen Sophia University
College Of Nursin
Box 5605
S-114 86 Stockholm
Tel:+46 8 406 20 00
Fax:+46 8 10 29 09
<http://www.sophiahemmet.ki.se/>

The Swedish Red Cross College of Nursing
and Health
Crafoords väg 12
S-113 24 Stockholm
Tel:+46 8-690 01 00
Fax:+46 8-690 01 90
<http://www.redcross.se/nursing/>

HOLANDIA

Erasmus University, Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Tel: +31 10 4081111
<http://www.eur.nl>

Tilburg University
Warandelaan 2
PO Box 19153
5000 LE Tilburg
Tel:+31 13 466 91 11
<http://www.tilburguniversity.nl>

University of Nijmegen
P.O. Box 9102
6500 HC Nijmegen
The Netherlands
Tel:+31 24 361 61 61

Universiteit Nyenrode
Straatweg 25
3621 BG Breukelen
Tel:+31 346 291 211
Fax:+31 346 264 204

Fax:+31 24 356 46 06
<http://www.kun.nl>

<http://www.nijenrode.nl>

Open University of the Netherlands
P.O. Box 2960
NL-6401 DL Heerlen
Tel:+31 45 576 22 22
<http://www.ouh.nl>

Leiden University
Rapenburg 70
PO Box 9500
NL-2300 RA Leiden
Tel:+31 71 527 8026
Fax:+ 31 71 527 3118
<http://www.leiden.edu>

Universiteit Maastricht
PO Box 616
6200 MD Maastricht
Tel:+31 43 388 22 22
<http://www.unimaas.nl>

Universiteit Twente
Postbus 217
7500 AE Enschede
Tel:+31 53 489 91 11
Fax:+31 53 489 20 00
<http://www.utwente.nl>

Universiteit Utrecht
Postbus 80125
3508 TC Utrecht
Tel.:+31 30 253 35 50
Fax:+31 30 253 33 88
<http://www.uu.nl>

Universiteit van Amsterdam
Spui 21
1012 WX Amsterdam
Tel:+31 20 525 9111
<http://www.uva.nl>

Vrije Universiteit
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam
Tel: +31 20 444 77 77
Fax: +31 20 444 56 11
<http://www.vu.nl>

Wageningen Agricultural University
Postbus 9101
6700 HB Wageningen
Tel: +31 317 477 477
<http://www.wau.nl>

GRECJA

Athens University of Economics and
Business
76 Patisson St., Athens, GR104 34
Tel:+30 1 820 32 50, 820 39 11
Fax:+30 1 822 84 19, 822 62 04
<http://www.aueb.gr>

Democraticus University of Thrace
<http://www.cc.duth.gr>

Aristotle University of Thessaloniki
<http://www.auth.gr>

Central Management of Ionian
University
Deligiorgi 55-59
GR - 104.37 ATHENS
Tel:+30 1 522 97 70
Fax:+30 1 524 81 34
<http://www.uion.edu.gr>

University of Athens
30, Panepistimiou str.
10679 Athens
Tel:+30 1 368 96 75]
Fax:+30 1 368 97 28
<http://www.uoa.gr>

University of Crete, Rethymnon
<http://www.cc.uoh.gr>

University of Ioannina
<http://www.uoi.gr/>

University of Macedonia
Economic and Social Sciences
156 Egnatia Street
GR-540 06 Thessaloniki
<http://www.uom.gr>

University of Patras
<http://www.apel.ee.upatras.gr>

IRLANDIA

The Queen`s University of Belfast
International Liaison Office
Belfast BT 7 INN
Tel:+353 1232 335 415
Fax:+353 1232 687 297
<http://www.qub.ac.uk/ilo>

University College Cork
International Office
Cork, Irland
Tel:+353 21 902 543
Fax:+353 21 903 118
<http://www.ucc.ie>

University College Dublin
International Office
Belfield, Dublin 4
Tel:+353 1 706 1992
Fax:+353 1 706 1165
<http://www.ucd.ie>

University College Galway
Admissions Office
Galway
Tel:+353 91 524 411
Fax:+353 91 525 700
<http://www.mis.ucg.ie>

University of Dublin-Trinity College
Office of International Students Affairs
Dublin 2
Tel:+353 1 608 2011
Fax:+353 1 677 1698
<http://www.tcd.ie>

University of Limerick
Study Abroad Admission
Limerick
Tel:+353 61 333 644
Fax:+353 61 334 859
<http://www.ul.ie>

WIELKA BRYTANIA

Aston University
Aston Triangle
Birmingham B4 7ET
Tel:+44 121 359 3611
Fax:+44 (0) 121 359 6350
<http://www.aston.ac.uk>

Bournemouth University
Fern Barrow
Poole, Dorset BH12 5BB
Tel:+44 1202 524 111
Fax:+44 1202 702 736
<http://www.bournemouth.ac.uk>

Coventry University
Priory Street,
Coventry, UK.
CV1 5FB
Tel:+44 24 7688 7688
<http://www.coventry.ac.uk>

Cranfield University
Cranfield
Bedfordshire MK43 OAL
Tel:+44 1234 750 111
Fax:+44 1234 750 875
<http://www.cranfield.ac.uk>

De Montfort University
The Gateway
Leicester, LE1 9BH
Tel:+44 116 250 6172
Fax:+44 116 257 7353
<http://www.dmu.ac.uk>

Huron University USA in
London
58 Princes Gate Exhibition
Road
London SW7 2PG
Tel:+44 20 7581 4899
Fax:+44 20 7589 9406
<http://www.huron.ac.uk>

Kingston University
River House
53-57 High Street
Kingston upon Thames
Surrey KT1 1LQ
Tel:+44 20 8547 2000
<http://www.king.ac.uk>

Lancaster University
Bailrigg
Lancaster, LA1 4YW
Tel:+44 1524 65201
Fax:+44 1524 5920 65
<http://www.lancs.ac.uk>

Leeds Metropolitan University
City Campus
Calverley St
Leeds, LS1 3HE
Tel:+44 113 283 2600
<http://www.lmu.ac.uk>

University of Lincoln
Brayford Pool
Lincoln, LN6 7TS
Tel:+44 1522 882 000
<http://www.lincoln.ac.uk>

Liverpool John Moores University
International Affairs
John Foster Building
98 Mount Pleasant
Liverpool L3 5UZ
Tel:+44 151 231 3522/3221
<http://www.livjm.ac.uk>

London Guildhall University
133 Whitechapel High Street
London E1 7QA
Tel: +44 20 7320 1616
Fax: +44 20 7320 1163
<http://www.lgu.ac.uk>

Loughborough University
Leicestershire
UK, LE11 3TU
Tel:+44 1509 263 171
<http://www.lut.ac.uk>

Manchester Metropolitan University
All Saints Building
All Saints
Manchester
M15 6BH
Tel:+ 44 161 247 2000
Fax:+44 161 247 6390
<http://www.mmu.ac.uk>

Middlesex University,
White Hart Lane
London N17 8HR
Tel:+ 44 20 8411 5000
<http://www.mdx.ac.uk>

The Nottingham Trent University
Burton Street
Nottingham
NG1 4BU
Tel:+44 115 941 8418
<http://www.ntu.ac.uk>

The Open University
Walton Hall
Milton Keynes MK7 6AA
Tel: +44 1908 274066
Fax: +44 1908 653744
<http://www.open.ac.uk>

Oxford Brookes University
Headington Campus
Gipsy Lane
Oxford OX3 0BP
Tel: + 44 1865 741111
<http://www.brookes.ac.uk>

University of Oxford
University Offices
Wellington Square
Oxford. OX1 2JD. UK
Tel:+44 1865 270000

Richmond, The American
International University in London
Queens Road
Richmond
TW10 6JP

<http://www.ox.ac.uk>

Tel:+44 20 8332 9000
Fax:+44 20 8332 1596
<http://www.richmond.ac.uk>

Sheffield Hallam University
City Campus
Howard Street
Sheffield
S1 1WB
Tel:+44 114 225 5555
<http://www.shu.ac.uk>
Staffordshire University Association
2 Winton Square
Stoke-on-Trent
ST4 2BR
Tel:+44 1782 294942
<http://www.staffs.ac.uk>

South Bank University
90 London Road, SE1
Tel:+44 20 7815 7815
<http://www.sbu.ac.uk>

Staffordshire University Association
2 Winton Square
Stoke-on-Trent
ST4 2BR
Tel:+44 1782 294942
<http://www.staffs.ac.uk>

Thames Valley University
St Mary's Road,
Ealing,
London W5 5RF
Tel:+44 20 8579 5000
Fax:+44 20 8566 1353
<http://www.tvu.ac.uk>

University of Manchester Institute
of Science and Technology
PO Box 88
Manchester M60 1QD
Tel: +44 161 236 3311
<http://www.umist.ac.uk>

University of Bath
Bath
BA2 7AY
United Kingdom
Tel: +44 1225 388388
<http://www.bath.ac.uk>

The University of Birmingham
Edgbaston
Birmingham
B15 2TT
Tel: +44 121 414 3344
Fax:+44 121 414 3971
<http://www.bham.ac.uk>

University of Bradford
West Yorkshire,
BD7 1DP
Tel:+44 1274 232323
<http://www.brad.ac.uk>

University of Brighton
Mithras House
Lewes Road
Brighton BN2 4AT
Tel:+44 1273 600 900
<http://www.bton.ac.uk>

University of Cambridge
Cambridge CB2 1TN
Tel: +44 1223 337733
<http://www.cam.ac.uk>

UCE Birmingham
Birmingham B42 2SU
Tel:+44 121 331 5595
Fax:+44 121 331 6740
<http://www.uce.ac.uk>

University of Central Lancashire
Preston PR1 2HE
Tel:+44 1772 201201
Fax:+44 1772 892911
<http://www.uclan.ac.uk>

University of Derby
Kedleston Road
Derby, DE22 1GB
Tel:+44 1332 591130
Fax:+44 1332 597749
<http://www.derby.ac.uk>

University of Durham
Old Shire Hall
Durham DH1 3HP
Tel:+44 191 374 2000
<http://www.dur.ac.uk>

University of East Anglia
Norwich Norfolk
UK NR4 7TJ
Tel:+44 0 1603 456161
Fax:+44 0 1603 458553
<http://www.uea.ac.uk>

University of Exeter
Northcote House
The Queen's Drive
Exeter EX4 4QJ
Tel:+44 1392 661000
<http://www.ex.ac.uk>

University of Greenwich
Old Royal Naval College
Park Row Greenwich
London SE10 9LS
Tel:+44 20 8331 8000
<http://www.greenwich.ac.uk>

University of Hertfordshire
College Lane
Hatfield
Herts AL10 9AB
Tel:+44 1707 284800
Fax:+44 1707 284870
<http://www.herts.ac.uk>

The University of Kent
Canterbury
Kent, CT2 7NZ
Tel:+44 1227 764000
<http://www.ukc.ac.uk>

University of Leeds
Leeds LS2 9JT
Tel: +44 113 243 1751
Fax: +44 113 244 3923
<http://www.leeds.ac.uk>

University of Leicester
University Road
Leicester LE1 7RH
Tel:+44 116 252 2522
Fax:+44 116 252 2200
<http://www.le.ac.uk>

The University of Liverpool
Liverpool
L69 3BX.
Tel:+44 151 794 2000
<http://www.liv.ac.uk>

University of Luton
Park Square
Luton
Bedfordshire
LU1 3JU.
Tel:+44 1582 734111
Fax:+44 1582 743400
<http://www.luton.ac.uk>

University of Manchester
The International Office
Beyer Building
Oxford Road
M13 9PL
Tel: +44 161 275 2196
Fax: +44 161 275 2058
<http://www.man.ac.uk>

University of Newcastle upon Tyne
NE1 7RU
Tel: +44 191 222 6000
<http://www.ncl.ac.uk>

The University of North London
166-220 Holloway Road
London N7 8DB
Tel:+44 20 7607 2789
<http://www.unl.ac.uk>

University of Northumbria at
Newcastle
Ellison Place
Newcastle upon Tyne
NE1 8ST
United Kingdom
Tel:+44 191 232 6002
Fax:+44 191 227 4017
<http://online.northumbria.ac.uk>

University of Plymouth
Drake Circus
Plymouth PL4 8AA
Tel:+44 1752 233345
Fax:+44 1752 232014
<http://www.plym.ac.uk>

University of Portsmouth
University House
Winston Churchill Avenue
Portsmouth
Hampshire
PO1 2UP
Tel:+44 23 9284 8484
Fax:+44 23 9284 3082
<http://www.port.ac.uk>

The University of Reading,
Whiteknights,
PO Box 217,
Reading
Berkshire RG6 6AH.

University of Salford
Salford,
Greater Manchester, M5 4WT.
Tel:+44 161 295 5000
Fax:+44 161 295 5999

Tel:+ 44 118 987 5123
Fax:+44 118 931 4404
<http://www.rdg.ac.uk>

<http://www.salford.ac.uk>

The University of Sheffield
4 Palmerston Road
Sheffield, S10 2TE
Tel:+44 114 276 8966
Fax:+44 114 272 9145
<http://www.shef.ac.uk>

University of Southampton
Highfield
Southampton, SO17 1BJ.
Tel: +44 23 8059 5000
Fax:+44 23 8059 3285
<http://www.soton.ac.uk>

University of Sunderland
Langham Tower
Ryhope Road
Sunderland SR2 7EE
Tel:+44 191 515 2000
<http://www.sunderland.ac.uk>
University of Teesside
Middlesbrough
Tees Valley TS1 3BA
Tel:+44 1642 218121
Fax:+44 1642 342067
<http://www.tees.ac.uk>

University of Surrey
Guildford, Surrey
GU2 7XH, UK
Tel:+44 1483 300800
Fax:+44 1483 300803
<http://www.surrey.ac.uk>
University of Warwick
Coventry CV4 7AL
Tel:+44 24 7652 3523
Fax:+44 24 7646 1606
<http://www.csv.warwick.ac.uk>

University of the West of England
Bristol
Coldharbour Lane
Bristol BS16 1QY
Tel:+44 117 965 6261
<http://www.uwe.ac.uk>

University of Westminster
Headquarters Building
309 Regent Street
London W1B 2UW, UK
Tel:+44 20 7911 5000
<http://www.westminster.ac.uk>

University of Wolverhampton
Stafford Street
WV1 1SB
Tel:+44 1902 322735
Fax:+44 1902 322488
<http://asp.wlv.ac.uk>

The University of York
Heslington
York YO10 5DD
Tel:+44 1904 430000
Fax:+44 1904 433433
<http://www.york.ac.uk>

Queen's University Belfast
University Road
Belfast, BT7 1NN
Tel:+44 28 9024 5133
Fax:+44 28 9024 7895

University of Wales Institute,
Cardiff
Western Avenue
Cardiff, CF5 2YB
Tel:+44 29 2041 6015

<http://www.qub.ac.uk>

Fax:+44 29 2041 6956

<http://www.uwic.ac.uk>

University of Glamorgan
Pontypridd
Wales
CF37 1DL
Tel: +44 1443 480 480
Fax: +44 1443 480 558
<http://www.glam.ac.uk>

University of Wales College of
Medicine
Heath Park
Cardiff, CF14 4XN
Tel:+44 29 2074 7747
<http://www.uwcm.ac.uk>

University of Wales, Aberystwyth
Old College
King Street
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 2AX
Tel:+44 1970 623111
<http://www.aber.ac.uk>

University of Wales
Bangor
Gwynedd LL57 2DG
Tel:+44 1248 351151
<http://www.bangor.ac.uk>

Cardiff University
CF10 3XQ
Wales, UK
Tel:+44 29 2087 4000
<http://www.cardiff.ac.uk>

University of Wales
Lampeter
Ceredigion
Wales, SA48 7ED
Tel:+44 1570 422351
Fax:+44 1570 423423
<http://www.lamp.ac.uk>

University of Wales Swansea
Singleton Park
Swansea SA2 8PP
Wales
Tel:+44 1792 295818
Fax:+44 1792 295839
<http://www.swan.ac.uk>

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC

Alber Ludwig University
Fahnenbergplatz , 79085 Freiburg
Tel:+49 0761 203 0
Fax:+490761 203 4369
<http://www.uni-freiburg.de>

Julius Maximilian University
Sanderring 2 97070 Würzburg
Tel:+49 0931 31 0
Fax: +49 0931 31 2600
<http://www.uni-wuerzburg.de>

University of Wuppertal
WuppertalGaußstraße 20, D-42097
Wuppertal
Tel:+49 202 439 0
<http://www.uni-wuppertal.de>

Carl von Ossietzki University
Ammerländer Heerstraße 114-118,
D-26111 Oldenburg
Tel: +49 441 798 0
<http://www.uni-oldenburg.de>

Christian Albrecht University
Olshausenstr.40
24118 Kiel
Tel: +49 431 880 00
<http://www.uni-kiel.de>

Eberhard Karls Universität
Tübingen
Wilhelmstr. 7
72074 Tübingen
Tel:+49 07071 29 0
Fax:+49 07071 29 5990
<http://www.uni-tuebingen.de>

Ernst Moritz Arndt University of Greifswald
Domstraße 11
17487 Greifswald
Tel:+49 3834 86 0
Fax:+49 03834 86 1
<http://www.uni-greifswald.de>

Open University of Germany
Feithstraße 152
D-58084 Hagen
Tel: +49 02331 987 01
<http://www.fernuni-hagen.de>

Freie Universität Berlin
Kaiserswerther Str. 16-18
14195 Berlin
<http://www.fu-berlin.de>

Heinrich Heine University
Universitätsstraße 1
40225 Düsseldorf
Tel: +49 0211 81 00
<http://www.uni-duesseldorf.de>

Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-
Nürnberg
Schloßplatz 4
91054 Erlangen
Tel:+49 09131 85 26602
<http://www.uni-erlangen.de>

University Georg August,
Goettingen
<http://www.uni-goettingen.de>

Gerhard-Mercator-Universität
Lotharstraße 65
D-47048 Duisburg

Humboldt-Universität zu Berlin
Unter den Linden 6
10099 Berlin

Tel: +49 203 379 3706
<http://www.uni-duisburg.de>

Johann Wolfgang Goethe-Universität
Senckenberganlage 31
60054 Frankfurt
Tel. +49 069 798 1
<http://www.uni-frankfurt.de>

Justus-Liebig-Universitaet Giessen
Ludwigstrasse 23
D 35390 Giessen
Tel: +49 641 99 0
<http://www.uni-giessen.de>

Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg
06099 Halle
Tel: +49 345 55 20
<http://www.uni-halle.de>

Universität Bamberg
Kapuzinerstr. 16
96045 Bamberg
Tel: +49 951 863 0
<http://www.uni-bamberg.de>

Philipps-Universität Marburg
Biegenstrasse 10
D-35032 Marburg
Tel: +49 6421 28-20
<http://www.uni-marburg.de>

Friedrich Wilhelm University
Regina-Pacis-Weg 3
D-53113 Bonn
Tel. +49 228 730
<http://www.uni-bonn.de>

Tel:+49 030 2093 0
<http://www.hu-berlin.de>

University Johannes Gutenber,
Mainz
Saarstraße 21
55099 Mainz
Tel: +49 6131 390
<http://www.uni-mainz.de>

Ludwig-Maximilians-Universität
München
Geschwister-Scholl-Platz 1
80539 München
Tel: +49 89 21 80 0
<http://www.uni-muenchen.de>

Medizinische Universitaet zu
Luebeck
Ratzeburger Alee 160
23538 Luebeck
Tel: +49 0451 500 0
<http://www.uni-luebeck.de>

Otto-von-Guericke-Universität
Universitätsplatz 2
D-39106 Magdeburg
Tel: +49 391 67 01
<http://www.uni-magdeburg.de>

Universität Witten/Herdecke
Alfred-Herrhausen-Straße 50
58448 Witten
Tel. +49 2302 926 0
<http://www.uni-wh.de>

Ruhr-Universität Bochum
Universitätsstraße 150
44780 Bochum
Tel: +49 0234 32 201
<http://www.ruhr-uni-bochum.de>

Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg
Grabengasse 1
D-69117 Heidelberg
Tel: +49 62 21 54 0
<http://www.uni-heidelberg.de>

University of Augsburg
Universitätsstr. 2
D-86159 Augsburg
Tel.: +49 821 598 5135
<http://www.uni-augsburg.de>

Universität Bayreuth
Universitätsstraße 30
95447 Bayreuth
Tel: +49 921 55 0
<http://www.uni-bayreuth.de>

Universität Bielefeld
Universitätsstraße 25
D-33615 Bielefeld
Tel: +49 521 106 00
<http://www.uni-bielefeld.de>

Universität Bremen
Bibliothekstraße 1
28359 Bremen
Tel: +49 421 218 1
<http://www.uni-bremen.de>

University of the Federal Armed
Forces
Holstenhofweg 85
D-22043 Hamburg
Tel.: +49 40 65 41 1
<http://www.unibw-hamburg.de>

University of Saarland
D-66123 Saarbrücken
Tel:+49 0681 302 0
<http://www.uni-saarland.de>

Universität Dortmund
44221 Dortmund
Tel:+49 231 755 1
<http://www.uni-dortmund.de>

Erfurt University
Nordhäuser Str. 63
99089 Erfurt
Tel:+49 361 73 70
<http://www.uni-erfurt.de>

Universität Essen
Universitätsstraße 2
45141 Essen
Tel:+49 201 183 1
<http://www.uni-essen.de>

Universität Gesamthochschule Kassel
Mönchebergstraße 19
34109 Kassel
Tel: +49 561 804 0
<http://www.uni-kassel.de>

University of Paderborn
Warburger Str. 100
D-33098 Paderborn
Tel:+49 5251 60 0
<http://www.uni-paderborn.de>

Universität Siegen
D-57068 Siegen
Tel: +49 271 740 0
Fax: +49 271 740 4899
<http://www.uni-siegen.de>

University of Hamburg
Edmund-Siemers-Allee 1
D-20146 Hamburg
Tel: +49 40 42838 0
Fax: +49 40 42838 2449
<http://www.uni-hamburg.de>

Universität Hannover
Welfengarten 1
D-30167 Hannover
Tel: +49 511 762 0
Fax: +49 511 762 3456
<http://www.uni-hannover.de>

Universität Hildesheim
Marienburger Platz 22
31141 Hildesheim
Tel:+49 5121 883 0
Fax:+49 5121 883 177
<http://www.uni-hildesheim.de>

Universität Hohenheim
D-70599 Stuttgart
Tel:+49 711 459 0
Fax:+49 711 459 3960
<http://www.uni-hohenheim.de>

University of Kaiserslautern
Gottlieb-Daimler-Straße
67663 Kaiserslautern
Tel:+49 631 205 0
Fax:+49 631 205 3200
<http://www.uni-kaiserslautern.de>

Universität Karlsruhe (TH)
Kaiserstr. 12
76128 Karlsruhe
Tel:+49 608 721 6080
Fax:+49 721 608 4290
<http://www.uni-karlsruhe.de>

Universität Konstanz
Universitätsstraße 10
D-78464 Konstanz
Tel:+49 7531 88 0
Fax:+49 7531 88 3688
<http://www.uni-konstanz.de>

Universitaet Leipzig
Ritterstraße 26
04109 Leipzig
Tel:+49 341 97 1 08
Fax:+49 341 97 3 00 99
<http://www.uni-leipzig.de>

Universität Lüneburg
21332 Lüneburg
Tel:+49 04131 78 0
Fax:+49 04131 78 1091
<http://www.uni-lueneburg.de>

Universität Mannheim
68131 Mannheim
Tel:+49 0621 181 0
Fax:+49 0621 181 1050 1122
<http://www.uni-mannheim.de>

Universität Osnabrück
D-49069 Osnabrück
Tel: +49/ 541 969 0
<http://www.uni-osnabrueck.de>

Universitaet Passau
94032 Passau
Tel:+49 851 509 0
Fax: +49 851 509 1005
<http://www.uni-passau.de>

Universität Potsdam
Am Neuen Palais 10
14469 Potsdam
Tel:+49 331 977 0
Fax: +49 331 972 163
<http://www.uni-potsdam.de>

Universität Regensburg
Universitätsstraße 31
93053 Regensburg
Tel:+49 941 943 01
Fax:+49 941 943 23 05
<http://www.uni-regensburg.de>

Universität Stuttgart
Postfach 10 60 37
70049 Stuttgart
Tel:+49 711 121 0
Fax:+49 711 121 3500
<http://www.uni-stuttgart.de>

University of Trier
Universitaetsring 15
D-54286 Trier
Tel:+49 651 201 0
Fax:+49 651 201 4299
<http://www.uni-trier.de>

Universität Ulm
89069 Ulm
Tel: +49 731 502 01
<http://www.uni-ulm.de>

Westfälische Wilhelms-Universität
Schloßplatz 2
D - 48149 Münster
Tel:+49 251 83 0
Fax:+49 251 83 2 48 31
<http://www.uni-muenster.de>

WŁOCHY

Libera Università internazionale degli Studi
Sociali, Roma
Via Oreste Tommasini
n° 1 00162 Rome
Tel:+39 068 5225
Fax:+39 06 86506505
<http://www.luiss.it>

Libera Università internazionale
degli Studi Sociali, Roma
Via Oreste Tommasini
n° 1 00162 Rome
Tel:+39 068 5225
Fax:+39 06 86506505
<http://www.luiss.it>

University of Aquila
Piazza Vincenzo Rivera 1
67100 L'Aquila
Tel.:+39 08 62432030
Fax:+39 08 62412948
<http://www.univaq.it>

University of Aquila
Piazza Vincenzo Rivera 1
67100 L'Aquila
Tel.:+39 08 62432030
Fax:+39 08 62412948
<http://www.univaq.it>

University of Camerino
Via del Bastione 3
62032 Camerino
Tel:+39 0737 4011
Fax:+39 0737 42085
<http://web.unicam.it>

University of Catania
Piazza Università, 2
95124 Catania
Tel:+39 095 7307111
<http://www.unict.it>

University of Florence
<http://www.unifi.it>

University of Genova
<http://www.unige.it>

University of Lecce
Viale Gallipoli, 49
73100 – LECCE
Tel:+39 083 2336111
<http://www.unile.it>

University of Milano
via Festa del Perdono 7
20122 Milano
Tel:+39 025 03111

University of Naples
Corso Umberto I
80138 Napoli
Tel:+39 0812531111
<http://www.unina.it>

University of Padua
Via 8 febbraio, 2 Padova
Tel:+39 049 82 75 111
<http://www.unipd.it>

University of Parma
Via Università 12
1-43100 Parna
Tel:+39 0521 032111
<http://www.unipr.it>

University of Perugia
Piazza Università n.1
06100 Perugia,
Tel:+39 075 5851
Fax:+39 075 585 2067
<http://www.unipg.it>

University of Pisa
Lungarno Pacinotti 43-44
56100 Pisa
Tel:+39 0 502 2121 11
Fax:+39 0521 032 111
<http://www.unipi.it>

University of Reggio Calabria
Salita Melissari - Feo di Vito
89100 - Reggio Calabria
Tel:+39 965 892230
Fax:+39 965 89 2244
<http://www.unirc.it>

Università di Siena
Via Banchi di Sotto, 55
Siena
Tel:+39 577 232000
<http://www.unisi.it>

University of Torino
Via Po n. 29 – Palazzo degli
Stemmi
Torino
Tel:+39 11 670 3020
<http://www.unito.it>

University of Trento
via Belenzani, 12
38100 Trento
Tel: +39 0461 881 111
<http://www.unitn.it>

University of Venice
<http://www.unive.it>

University of Cagliari
P.zza D'armi
09123 Cagliari
Tel:+39 70 675 3002
Fax:+39 70 669 425
<http://www.unica.it>

University of Udine
Via Palladio, 8
Palazzo Florio
33100 UDINE
Tel. +39 432 556111
Fax +39 432 507715
<http://web.uniud.it>

University of Trieste
Piazzale Europa, 1
I-34127 Trieste
Tel:+39 40 558 7111
<http://www.univ.trieste.it>

University La Sapienza, Rome
<http://www.uniroma1.it>

University of Modena
Via Università 4
41100 Modena
Tel:+39 59 205 5111
<http://www.unimo.it>

Università F.d'Annunzio, Chieti-
Pescara
Via dei Vestini
University Campus
66013 Chieti
Tel:+39 871 3556054
Fax:+39 871 3556128
<http://www.unich.it>